Nr. 31. Warszawa, dnia 31 sierpnia 1920 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru 5 mk. Prenumerata kwartalna 50 mk. Cena ogłoszeń za tekstem wynosi od wiersza jednoszpaltowego petitem: 15 mk. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Redakcji, Leszno 5, tel. red. № 512-64.

Podatki bezpośrednie.

456.

USTAWA

z dnia 6 lipca 1920 roku

w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze byłego zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym.

Art. 1. Uchyla się obowiązujące na obszarze b. okupacji niemieckiej rozporządzenia w przedmiocie podatku od handlu i przemysłu: z dnia 5 lipca 1916 r. (Dz. Rozp. Nr. 38 rozp. Nr. 109) i z dnia 7 sierpnia 1916 roku (Dz. Rozp. Nr. 40 rozp. 125), oraz obowiązujące na obszarze b. okupacji austrjackiej rozporządzenia b. Gener. Gubernatorstwa Wojskow. w Lublinie w przedmiocie podatku repartycyjnego z dnia 3 marca 1918 r. № 300014 wraz ze wszystkiemi dodatkowemi przepisami, odnoszącemi się do tych rozporządzeń.

Art. 2 Na całym obszarze b. zaboru rosyjskiego stosowana będzie rosyjska ustawa o państwowym podatku przemysłowym z roku 1898 w wydaniu z 1903 roku wraz z nowelami do tejże ustawy z dnia 4 października 1914 roku (Nr. 308 Zb. Praw i Rozp. z 1914 r.) i z dnia 9 stycznia 1915 roku (Nr. 19 Zb. Praw i Rozp. z 1915 roku) z uchyleniem zawartych w tych nowelach ograniczeń co do czasu trwania ich mocy obowiązującej oraz z poniższemi zmianami i uzupełnieniami.

Art. 3. Dla celów poboru zasadniczego podatku przemysłowego ustanawia się następujący podział miejscowości na klasy:

A) M. st. Warszawa.

B) Miejscowości klasy I. Miasta: Łódź, Lublin, Sosnowiec.

C) Miejscowości klasy II. Miasta: Białystok, Częstochowa, Kalisz, Kielce, Łomża, Pabjanice, Piotrków, Płock, Radom, Siedlce, Suwałki, Tomaszów (wojew. łódzkie), Włocławek.

Powiaty: będziński, dąbrowski, łódzki, warszawski.

D) Miejscowości klasy III. Miasta: Augustów, Biała (ziemi Siedl.), Biłgoraj, Busk, Chełm, Ciechanów, Ciechocinek, Hrubieszów, Kalwarja, Kałuszyn, Koło, Konin, Końskie, Krasnystaw, Lubartów, Łęczyca, Łowicz, Łuków, Mława, Miechów, Międzyrzec, Nowomińsk, Nowo-radomsk, Opatów, Opoczno, Ostrołęka, Ostrów, Pińczów, Płońsk, Puławy, Pułtusk, Rawa (wojew. łódzkie),

Radzymin, Radzyń, Sandomierz, Sieradz, Sierpc, Słomniki, Skierniewice, Sokołów (wojew. lubelskie), Szydłowiec, Tomaszów (wojew. lubelskie), Turek, Węgrów, Wieluń, Włodawa, Zamość, Zduńska-Wola.

Powiaty: błoński, brzeziński, częstochowski, kaliski, kutnowski, lubelski, olkuski, radomski, włocławski.

E) Miejscowości klasy IV: wszystkie inne miejscowości.

Art. 4. Wszelkiego rodzaju kwoty pieniężne, określające podstawę wymiaru podatku, karę lub grzywnę, oznaczone w walucie rublowej (dod. do art. 368, dz. II i III; dod. do art. 448 i in. art.), należy przeliczać według stosunku 1 rb. = 2 mar., o ile z mocy niniejszej ustawy nie zostały w inny sposób zmienione. Miary, oznaczone w jednostkach rosyjskich, należy przeliczać na jednostki miar w Państwie Polskiem*) (dekret z dnia 8 lutego 1919 r. Dz. Pr. Nr. 15, poz. 211).

Art. 5. Ustanawia się następujący wykaz stawek zasadniczego podatku przemysłowego:

A) Dla Przedsiębiorstw Handlowych.

Kategorja		We wszystkich miejscowośc.	w Warszawie	W miejscowościach Klasy I	II	III	IV
		Marek					
I	dla zakładów handlow.	16.600	—	—	—	—	—
	dla ich pomieszczeń składowych . .	1.600	—	—	—	—	—
II	dla zakładów handlow.	—	6250	5250	4250	3250	2250
	dla ich pomieszczeń składowych .		625	525	425	325	225
III	dla zakładów handlow.	—	1750	1500	1250	1000	750
	dla ich pomieszczeń składowych .	—	175	150	125	100	75
IV	dla zakładów handlow.	—	500	425	325	250	125
V	a) dla handlu rozwozowego . . .	750			—	—	
	b) dla handlu obnośnego	250	—	—	—	—	

B) Dla Przedsiębiorstw Przemysłowych.

	We wszystkich miejscowośc.	w Warszawie	W miejscowościach Klasy II	III	III	IV
	Marek					
I kategorja . . .	25.000	—	—	—		—
II " . . .	16.500	—	—	—	—	—
III " . . .	8.300	—	—	—	—	
IV " . . .	2.500	—	—	—		—
V " . . .	900		—		—	
VI " . . .	—	700	600	500	400	300
VII " . . .	—	280	220	180	120	80
VIII " . . .	—	100	80	60	40	30

C) Dla Handlu Jarmarcznego.

	Dla handlu hurtowego	Dla handlu detalicznego
	Marek	Marek
Na jarmarkach, trwających ponad 21 dni . . .	2000	500
Na jarmarkach, trwających ponad 7 do 21 dni . .	1500	425
Na jarmarkach, trwających od 2 do 7 dni	600	170

*) Dz. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 6 — 1919 r., poz. 95.

D) PRZEDSIĘBIORSTWA ŻEGLUGI.

(P. 3 ustawy z 9 stycznia 1915 r. Nr. 19 Zbioru praw i rozp. z 1915):

1) Statki parowe, według powierzchni ogrzewalnej kotłów parowych, po 1 M. za każde 0,10 m^2 tej powierzchni,

2) statki motorowe, według siły motorów, po 4 M. za każdą jednostkę siły (koń parowy).

3) żaglowce metalowe, według powierzchni pokładu, po 1.20 M. za każde 4,5 m^2 powierzchni pokładu,

4) żaglowce z drzewa z pokładem, według powierzchni pokładu, po 0,80 M. za każde 4,5 m^2 tej powierzchni,

5) żaglowce z drzewa bez pokładu (berlinki), według powierzchni, obliczonej przez pomnożenie długości żaglowca (berlinki) przez jego szerokość, po 0,40 M. za każde 4,5 m^2 tej powierzchni.

Art. 6. Ustanawia się następujący wykaz stawek zasadniczego podatku przemysłowego od osobistych zajęć przemysłowych:

NAZWA ZAJĘCIA PRZEMYSŁOWEGO.

Kategorja II.

Ekspedytorzy, nie utrzymujący oddzielnych kantorów i pomocników handlowych, lecz trudniący się osobiście na własny rachunek opłacaniem w urzędach celnych ceł za towary, otrzymywane z zagranicy przez osoby trzecie:

1) przy urzędach celnych, znajdujących się przy głównych linjach kolei żelaznych 7.500 Mk.

2) przy urzędach celnych, znajdujących się przy bocznych linjach kolei żelaznych 5.250 Mk.

3) przy urzędach celnych, znajdujących się przy wszelkich innych linjach 4.250 Mk.

Kategorja III.

Maklerzy giełdowi:
1) na giełdzie warszawskiej 5.100 Mk.
2) na innych giełdach 3.900 Mk.

Kategorja IV.

Inspektorzy i ajenci Towarzystw ubezpieczeniowych, żeglugowych i innych przedsiębiorstw przewozowych, oraz instytucji kredytowych, o ile prowadzą operacje bez utrzymania oddzielnych kantorów lub filji; oraz wszelkiego rodzaju i nazwy pośrednicy handlowi, zajmujący się swym procederem bez prowadzenia oddzielnych zakładów:

1) w Warszawie i miejscowościach I klasy 1.000 Mk.

2) w miejscowościach II klasy 800 Mk.

3) w miejscowościach III i IV klasy 600 Mk.

Kategorja VI.

Subjekci podróżujący (komiwojażerowie) 1.000 Mk.

Podział linji kolejowych na główne i boczne ustanowi Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych.

Art. 7. Uchyla się pobór zasadniczego podatku przemysłowego od zajęć osobistych, zaliczonych według rosyjskiej klasyfikacji (art. 368 ust. wyk. V) do kategorji I, V i VII. Podatek ten, pobrany już ewentualnie za rok podatkowy 1920, będzie zaliczony na poczet państwo-

wego podatku dochodowego, względnie zwrócony wedle instrukcji Ministra Skarbu.

Art. 8. Uchyla się pobór wszelkich dodatków państwowych do zasadniczego podatku przemysłowego, w szczególności wymienionych w art. 551 i 553 ust. o podatkach bezpośrednich i w noweli z dnia 4 października 1914 r. do ustawy z dnia 8 czerwca 1898 r. (Dział III art. 1 i 2).

Art. 9. Art. 371 i dodatek do ustępu 30 tego artykułu, oraz art. 372 otrzymuje brzmienie następujące:

Podatku przemysłowego nie opłacają:

1) Wszelkiego rodzaju kasy pomocy, emerytalne (oszczędnościowo-pożyczkowe), pogrzebowe i tym podobne kasy pracowników instytucji państwowych, komunalnych i społecznych; oraz przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych.

2) Wszelkiego rodzaju związki robocze, mające na celu dostarczenie odpowiedzialnych pracowników.

3) Zakładane lub utrzymywane przy pomocy Państwa i samorządu lub instytucji społecznych, oświatowych i dobroczynnych wszelkiego rodzaju zakłady naukowe i wychowawcze, przytułki, zakłady poprawcze, biblioteki i czytelnie publiczne, ogólnie kształcące muzea, galerje i wystawy, warsztaty szkolne, oraz utrzymywane przez stowarzyszenia sportowe sale gimnastyczne lub fechtunkowe i cyklodromy.

4) Nie oddane w dzierżawę teatry państwowe i komunalne.

5) Urządzane w celach filantropijnych zabawy i widowiska bez bufetów lub z bufetami, oraz wszelkiego rodzaju przedsięwzięcia filantropijne.

6) Gospodarstwa rolne i leśne na gruntach własnych lub dzierżawionych i połączone z niemi: hodowla inwentarza i drobiu, ogrodnictwo, sadownictwo, rybołówstwo i polowanie, z wyjątkiem prowadzonych zawodowo w celach handlowych rybołówstwa, ogrodnictwa i sadownictwa, browarów, gorzelni, cukrowni, tudzież tartaków i młynów, obrabiających więcej drzewa, względnie mielących więcej zboża, niż na użytek własnego gospodarstwa potrzeba.

7) Przemysł ludowy, prowadzony przez drobnych gospodarzy rolnych lub bezrolnych mieszkańców wiejskich bez obcej pomocy lub z pomocą wyłącznie członków własnej rodziny.

8) Warsztaty rzemieślnicze, prowadzone bez obcej pomocy lub z pomocą wyłącznie członków rodziny.

9) Wszelkiego rodzaju osobiste zajęcia przemysłowe z wyjątkiem zajęć, wymienionych w art. 6 niniejszej ustawy.

10) Wszelkie przedsiębiorstwa handlowe na jarmarkach, trwających najwyżej 1 dzień.

11) Wszelkiego rodzaju antrepryzy i dostawy na sumę, nie przewyższającą 1.000 marek.

12) Wywóz za granicę bez utrzymywania specjalnych kantorów lub zakładów handlowych i pomieszczeń składowych:

a) wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego i własnego gospodarstwa leśnego;

b) wyrobów własnych zakładów przemysłowych.

13) Odnajmowanie pokojów umeblowanych bez stołowania i bez sprzedaży trunków, jeżeli jedna osoba odnajmuje nie więcej, niż 2 pokoje.

14) Pomieszczenia składowe, utrzymywane przez przedsiębiorstwa przemysłowe wyłącznie w celu przechowywania należących do nich maszyn zapasowych i narzędzi, surowców i paliwa, wyrobów przez te przedsiębiorstwa wytwarzanych, oraz zapasów żywności i odzieży niezbędnej dla robotników, o ile zbyt tych towarów robotnikom za pieniądze lub na rachunek płacy zarobkowej nie posiada charakteru handlowego.

15) Sprzedaż hurtowa towarów własnego wyrobu na giełdach z własnych zakładów przemysłowych lub kantorów albo zakładów, utrzymywanych przy zakładzie przemysłowym lub w obrębie tej miejscowości, gdzie się zakład przemysłowy znajduje.

16) Sprzedaż detaliczna towarów własnego wyrobu bezpośrednio z zakładu przemysłowego bez urządzenia przy nim oddzielnego magazynu lub sklepu do sprzedaży detalicznej towarów.

17) Warsztaty, utrzymywane przez koleje żelazne wyłącznie dla potrzeb przebudowy i eksploatacji tych kolei.

18) Pomieszczenia składowe, utrzymywane przez przedsiębiorstwa kolejowe, żeglugowe i wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa przewozowe, oraz składy, utrzymywane przy tych przedsiębiorstwach przez osoby prywatne w celu czasowego przechowywania w nich przewożonych ładunków.

19) Przechowywanie towarów w pomieszczeniach, pozostających pod zarządem władz celnych, w ciągu jednego miesiąca od dnia złożenia towarów na komorze.

20) Wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa i zajęcia, które na zasadzie specjalnych ustaw są uwolnione od podatku przemysłowego.

Uwolnienie, wskazane w ust. 9 niniejszego art., nie rozciąga się na pobór podatku procentowego od zarobku z zajęć zawodowych, wymienionych w art. 16 ust. 2.

Art. 10. Wymienione w dz. III, art. 8, punkt d (ros. lit. g) noweli z dnia 4 października 1914 r. ruchome przedsiębiorstwa kinematograficzne opłacają świadectwa przemysłowe w cenie 500 mk. i nie podlegają procentowemu podatkowi od zysku.

Zakłady hygieniczne i lecznicze, oraz zdroje naturalnych wód mineralnych zalicza się do przedsiębiorstw handlowych II kategorji.

O ile przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, które w myśl poprzedniego brzmienia art. 371 i 372 ustawy o podatkach bezpośrednich były uwolnione od podatku przemysłowego, obecnie na mocy artykułu 9 nie weszły do spisu przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku i na podstawie przepisów, zawartych w dziale II i III dodatku do art. 368 ros. ustawy, względnie w ustawach dodatkowych, nie mogą być zaliczone co do wysokości przypadającego od nich podatku zasadniczego do żadnej z istniejących kategorji, wówczas zaliczenie to nastąpi w drodze rozporządzenia Ministerstwa Skarbu.

Art. 11. Art. 461 ustawy o podatkach bezpośrednich i „uwaga“ do tego artykułu otrzymuje brzmienie następujące:

Podatek od kapitału przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków, wynosi 0,5% od każdych 100 mk. kapitału zakładowego przedsiębiorstwa, przyczem sumy kapitału mniejsze od 100 mk. w rachubę nie wchodzą.

Art. 4, dz. III punkt a) noweli z dnia 4 października 1914 r. (Nr. 308 Zbioru praw i roz. z r. 1914) przy wymiarze podatku od kapitału nie znajduje zastosowania.

Art. 12. Znosi się ustanowiony na mocy art. 370 ust. 2 punkt a i art. 483 ustawy o podatkach bezpośrednich podatek repartycyjny od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, nie obowiązanych do pu-

blicznego składania rachunków, oraz podatek od osobistych zajęć przemysłowych, zaliczonych według dodatku V do art. 368 do kategorji drugiej i trzeciej.

Art. 13. Do art. 470 ustawy o podatkach bezpośrednich wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1) P. 1, lit. a wraz z „uwagą“ do tego punktu otrzymują brzmienie następujące:

Na pensje i wszelkiego rodzaju wynagrodzenie: a) osób, które wchodzą do składu zarządów, rad nadzorczych, komitetów dyskontowych i komisji rewizyjnych; b) zastępców na te urzędy i c) osób, upełnomocnionych do samodzielnego prowadzenia interesów całego przedsiębiorstwa — w wysokości do 5% sumarycznie od kapitału zakładowego.

Minister Skarbu może na prośbę zainteresowanych przedsiębiorstw powiększać wskazaną powyżej normę wydatków na wynagrodzenie osób, wymienionych w p. 1, stosownie do rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstwa.

2) P. 1, lit. c. (ros. w.) uzupełnia się jak następuje:

Na składki członkowskie w organizacjach gospodarczych oraz stowarzyszeniach i związkach zawodowych.

3) P. 1, lit. h. (ros. z.) otrzymuje brzmienie następujące:

Na pokrycie wykazanych w sprawozdaniu przedsiębiorstwa niepewnych jego wierzytelności i strat rzeczywistych, poniesionych w operacyjnym roku sprawozdawczym, przyczem nie ulegają potrąceniu straty znajdujących się na obszarze obowiązywania tej ustawy przedsiębiorstw, należących do zagranicznych towarzystw i spółek z tytułu operacji, dokonanych przez nie poza tym obszarem;

na straty na dłużnikach i na kursie, spodziewane jako prawdopodobny wynik stosunków przedsiębiorstwa, jeżeli odpisania na ten cel zostały przelane do specjalnych funduszów rezerwowych, przyczem wysokość tych odpisań władza skarbowa ma prawo ustalić w drodze odpowiednich dochodzeń. W razie użycia tych funduszów na jakiekolwiek inne cele należy użyte w ten sposób sumy dodatkowe opodatkować, doliczając je do zysków tych lat operacyjnych, z których pochodzą, według kolejności przelania ich do specjalnych funduszów rezerwowych.

Bezpośrednie straty wojenne, jako to: z tytułu zniszczeń wojennych, rekwizycji, wywłaszczeń, sprzedaży przymusowych i t. p., z wyłączeniem w każdym razie strat w dochodach, o ile odrazu nie zostały umorzone, wolno amortyzować w ciągu lat dziesięciu w wysokości, nie przewyższającej kosztów odbudowy zniszczonego przedsiębiorstwa, w drodze corocznych wolnych od podatku odpisań z zysków przedsiębiorstwa. Z chwilą uzyskania odszkodowania należy zwolnione rezerwy opodatkować w myśl zasad, wyłuszczonych powyżej. Straty te winny być szczegółowo wykazane wobec właściwych władz skarbowych.

4) P. 1, lit. I. uzupełnia się, jak następuje:

Procenty ponad 8% w stosunku rocznym będą uwzględniane w razie szczegółowego udowodnienia.

5) P. 2, lit. c. (ros. w.) uzupełnia się, jak następuje:

Wyższe odpisania na amortyzację będą uwzględniane w razie szczegółowego udowodnienia.

6) P. 3, lit. b. uzupełnia się, jak następuje:

Ofiary na cele ogólno-państwowe i na złagodzenie klęsk żywiołowych.

Art. 14. Działające na podstawie art. 380 do 394 ustawy o podatkach bezpośrednich urzędy gubernjalne lub obwodowe do spraw podatku przemysłowego i urzędy okręgowe do spraw podatku repartycyjnego otrzymują nazwy: komisji okręgowych i komisji miejscowych do spraw podatku przemysłowego.

Organizację wewnętrzną komisji okręgowych i miejscowych określi Minister Skarbu w drodze rozporządzenia przy odpowiedniem zabezpieczeniu współudziału płatników tego podatku w komisjach oraz jawności rozpoznawania spraw w komisjach okręgowych.

Komisje okręgowe pozostają urzędami apelacyjnemi tak dla przedsiębiorstw obowiązanych, jak nieobowiązanych do publicznego składania rachunku.

Art. 15. Podatek procentowy od zysku, ustanowiony w art. 370, ust. 2 punkt b) i art. 517 ustawy o podatkach bezpośrednich, pobiera się na zasadach, wyłuszczonych poniżej w artykułach 16 do 34.

Art. 16. Podatek procentowy od zysku pobiera się:

1) od zysku z przedsiębiorstw i osobistych zajęć przemysłowych, wymienionych w art. 483 ustawy o podatkach bezpośrednich z uwzględnieniem ustawy z dnia 4 października 1914 r. (Zb. pr. i rozp. Nr. 308) i z dnia 9 stycznia 1915 r. (Zb. pr. i rozp. Nr. 19);

2) od zarobków, nie objętych postanowieniem ust. 1, a uzyskanych przez samodzielne wykonywanie wolnych zajęć zawodowych: lekarzy, dentystów, lekarzy weterynarji, felczerów, adwokatów, obrońców sądowych, notarjuszów, wydawców pism perjodycznych, literatów, artystów, architektów, inżynierów, techników, chemików, ajentów.

Ar. 17. Podatek procentowy od zysku pobiera się według norm następujących: od zysku, względnie od zarobku:

ponad 2.000 mk. — do 10.000 mk. 2%,
ponad 10.000 mk. — do 20.000 mk. 3%,
ponad 20.000 mk. — do 40.000 mk. 4%,
ponad 40.000 mk. — do 80.000 mk. 5%,
ponad 80.000 mk. — do 150.000 mk. 6%,
poad 150.000 mk. — do 200.000 mk. 7%,
ponad 200.000 mk. — do 500.000 mk. 8%,
ponad 500.000 mk. 10%.

Art. 18. Ustęp 3 art. 485 ustawy o podatkach bezpośrednich otrzymuje brzmienie następujące: od podatku procentowego od zysku wolne są przedsiębiorstwa i zajęcia, których zyski, względnie zarobki ze wszystkich zakładów handlowych i przemysłowych lub z czynności jednej osoby w obrębie jednego okręgu podatkowego nie przenoszą 2000 mk. rocznie.

Ustęp 4 tego artykułu uchyla się.

Art. 19. Zysk z przedsiębiorstw oraz zajęć, wymienionych wyżej w art. 16, ustala komisja miejscowa, która po określeniu obrotu oznacza w każdym poszczególnym wypadku odpowiedni procent średniego zysku, względnie zarobku, kierując się zasadami, wyłuszczonemi w art. 491—510 ustawy o podatkach bezpośrednich i w § 83 instrukcji z dnia 5-go lutego 1899 r. (Zb. pr. i rozp. Nr. 30 z dnia 9 marca 1899 r.).

Art. 20. Ustęp 1 art. 485 ustawy o podatkach bezpośrednich uchyla się.

Wszystkie w ciągu roku podatkowego powstałe przedsiębiorstwa i rozpoczęte zajęcia, wymienione wyżej w ustępach 1 i 2 artykułu 16, podlegają podatkowi procentowemu już za pierwszy rok ich istnienia.

Co do każdego z tych przedsiębiorstw i zajęć winna być złożona deklaracja, stosownie do wymagań art. 492 ustawy o podatkach bezpośrednich, najpóźniej do 1-go

kwietnia następnego roku. W deklaracji tej oprócz danych, jakich żąda art. 492, winien być także oznaczony termin powstania przedsiębiorstwa lub rozpoczęcia zajęcia.

Art. 21. Podstawą do wymiaru podatku procentowego dla nowo rozpoczętych przedsiębiorstw lub zajęć (art. 20) za pierwszy rok podatkowy jest zysk osiągnięty za tenże rok. Przytem, jeżeli przedsiębiorstwo lub zajęcie podlegające podatkowi trwało mniej niż 12 miesięcy, to zysk, względnie zarobek, osiągnięty w tym krótszym czasie, oblicza się w stosunku do całego roku; przypadającą zaś od tej sumy kwotę podatku pobiera się w wysokości, odpowiadającej ilości pełnych miesięcy, w ciągu których wykonywano dane przedsiębiorstwo lub zajęcie.

Art. 22. Wymienione w art. 20 przedsiębiorstwa i zajęcia podlegają procentowemu podatkowi od zysku za następny rok podatkowy po ich rozpoczęciu na zasadach ogólnych według zysku, względnie zarobku z roku ubiegłego.

O ile do 1 stycznia roku podatkowego nie upłynął cały rok od czasu ich rozpoczęcia, oblicza się zysk, względnie zarobek w stosunku do całego roku i wymierza się podatek procentowy od obliczonego w ten sposób całorocznego zysku, względnie zarobku.

Art. 23. Przedsiębiorstwa i zajęcia, zaniechane w ciągu roku podatkowego, opłacają podatek procentowy za ten rok w stosunku do ilości pełnych miesięcy, które upłynęły od początku tego miesiąca, w którym zostały zaniechane.

Miejscowe komisje do spraw podatku przemysłowego wymierzają w tym wypadku podatek tylko za czas rzeczywistego wykonywania przedsiębiorstwa lub zajęcia analogicznie do postanowień art. 21, o ile zaś podatek wymierzono już za cały rok podatkowy, to przeprowadzają odpowiednią redukcję tego podatku.

Art. 24. Ustalone przez komisje miejscowe do spraw podatku przemysłowego sumy zysków, względnie zarobków i przypadające kwoty podatku procentowego należy wpisać do nakazów płatniczych, które przewodniczący komisji miejscowej rozsyła płatnikom najpóźniej do 15 lipca każdego roku podatkowego.

W nakazach płatniczych należy wskazać termin i porządek wnoszenia reklamacji.

Art. 25. Ogłoszenia o dniu rozesłania nakazów płatniczych należy wywiesić w lokalu komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego i w innych instytucjach i miejscach podług uznania przewodniczącego komisji miejscowej, nadto zaś zamieścić w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu.

Art. 26. Przeciw ustalonym sumom zysków, względnie zarobków, jak również wymierzonym kwotom podatku, mogą płatnicy wnosić reklamacje do właściwej komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego najpóźniej do 15 sierpnia roku podatkowego, jednakże z zastrzeżeniem, zawartem w uwadze do art. 506 ustawy o podatkach bezpośrednich.

Art. 27. Nieotrzymanie lub opóźnienie w doręczeniu nakazu płatniczego nie może być podstawą do przedłużenia terminu do wniesienia reklamacji, określonego w poprzednim artykule (26).

Art. 28. Co do każdej reklamacji komisja miejscowa do spraw podatku przemysłowego wydaje decyzję, zmieniając w razie potrzeby podstawy wymiaru i kwoty wymierzonego podatku.

O decyzji komisji zawiadamia się płatnika; w razie zaś zmiany pierwotnie wymierzonej kwoty podatku doręcza się nowy nakaz płatniczy.

Art. 29. Podatek procentowy od zysku wnosi się do kas skarbowych najpóźniej do 1 października każdego roku.

Art. 30. Ministrowi Skarbu przysługuje prawo przedłużania terminów, przewidzianych w art. 24, 26 i 29. Przedłużenie terminów do wnoszenia reklamacji (art. 26) i zapłaty podatku (art. 29) musi nastąpić, jeżeli nakazy płatnicze nie zostały rozesłane w terminie przepisanym (art. 24). O przedłużeniu terminów podaje się do wiadomości publicznej w sposób, wskazany w art. 25.

Art. 31. Od przedsiębiorstw i zajęć, podlegających podatkowi procentowemu, lecz nie pociągniętych do opłaty tego podatku do 15 lipca (art. 24), wymierza się ten podatek po wymienionym terminie.

Reklamacje (art. 26) mogą być w tym wypadku wnoszone przez płatników w terminie miesięcznym od dnia doręczenia im nakazu płatniczego. W tym samym terminie miesięcznym, jednak nie wcześniej niż dnia 1 października roku podatkowego (art. 29), powinny być wniesione do kas skarbowych wymierzone kwoty podatku.

Art. 32. Od decyzji komisji miejscowych do spraw podatku przemysłowego płatnicy mogą wnosić odwołania do komisji okręgowej. Odwołanie składa się do komisji, która wydała decyzję, w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia o zapadłej decyzji.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku.

Art. 33. Przewodniczący komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego może zakładać protesty przeciwko decyzjom tej komisji, co do których jego żądania lub wnioski nie były uwzględnione. Protest zakłada się do komisji okręgowej w ciągu tygodnia od dnia powzięcia decyzji.

Na decyzje komisji okręgowych mogą być wnoszone zażalenia do Ministra Skarbu. Zażalenia składa się do komisji, która wydała decyzję, w terminie miesięcznym od daty ogłoszenia decyzji.

Art. 34. Minister Skarbu może uwolnić od opłaty podatku przemysłowego te przedsiębiorstwa, których bezpośrednie zadanie stanowi popieranie celów publicznych, dobroczynnych lub ogólnie użytecznych, jeżeli przynoszą zysk stosunkowo nieznaczny.

Art. 35. Terminy, wyznaczone w art. 477 ustawy o podatkach bezpośrednich, a mianowicie:

a) termin sześciomiesięczny do sprawdzenia złożonych przez towarzystwa obowiązane do publicznego składania rachunków rocznych sprawozdań i bilansów oraz

b) termin trzymiesięczny do powzięcia przez władzę skarbową decyzji w razie zażądania wiadomości dodatkowych od tych towarzystw zmienia się w pierwszym wypadku na termin dwunastomiesięczny, w wypadku zaś drugim na termin sześciomiesięczny.

Art. 36. Postanowienia art. 479 ustawy o podatkach bezpośrednich zmienia się w ten sposób, że obejrzenie i sprawdzenie ksiąg handlowych i dokumentów, jak również samych zakładów i przedsiębiorstw może zarządzić Izba Skarbowa i dokonanie tych czynności zlecić delegowanemu urzędnikowi.

Art. 37. Uwagę do art. 526 ustawy o podatkach bezpośrednich w sprawie wymierzania kar za prowadzenie handlu lub innych zajęć bez należytego świadectwa przemysłowego zmienia się w ten sposób, że kara i zalegający podatek mogą być wymierzone i ściągnięte za poprzednie lat pięć.

Art. 38. Upoważnia się Ministra Skarbu do częściowego lub całkowitego umarzania należności podat-

kowych oraz do przyznawania ulg w uiszczaniu tych należności w wypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, a w szczególności w wypadkach doznanych przez płatników strat skutkiem wojny oraz spowodowanych nią klęsk żywiołowych.

Minister Skarbu wyda bliższe postanowienia w przedmiocie rozkładania na raty i odraczania zapłaty należności podatkowych.

Art. 39. Opodatkowanie przemysłu i handlu oraz osobistych zajęć przemysłowych na rzecz związków komunalnych — do czasu wydania jednolitej dla całego obszaru Państwa ustawy o skarbowości związków komunalnych — może odbywać się tylko w postaci dodatków do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego (art. 5 i 6 niniejszej ustawy). Ogólna wysokość tych dodatków na rzecz związków komunalnych (gmin miejskich i wiejskich i powiatowych związków komunalnych) nie może przekraczać:

a) dla przedsiębiorstw handlowych I kategorji — 100% zasadniczego podatku przemysłowego,

b) dla przedsiębiorstw handlowych II kategorji — 75% zasadniczego podatku przemysłowego,

c) dla przedsiębiorstw handlowych III — V kategorji, dla wszystkich przedsiębiorstw przemysłowych, handlu jarmarcznego, przedsiębiorstw żeglugi i osobistych zajęć przemysłowych — 50% zasadniczego podatku przemysłowego.

d) dla przedsiębiorstw, zajmujących się wyszynkiem alkoholu, bez względu na kategorję, do której należą — 200% zasadniczego podatku przemysłowego.

Wszelkie przepisy, sprzeczne z postanowieniem niniejszego artykułu, tracą moc obowiązującą.

Art. 40. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, zachowując moc obowiązującą tylko na rok podatkowy 1920. Na jej zasadzie wymierzają się podatki dla całego roku 1920 z zaliczeniem podatków już na ten rok pobranych.

Wszakże zasadniczy podatek przemysłowy za rok 1921 należy wymierzyć i pobrać na podstawie niniejszej ustawy, zaliczając wpłacone kwoty na poczet podatku przemysłowego, który z upływem mocy obowiązującej niniejszej ustawy będzie wprowadzony.

Art. 41. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:

(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów i Minister Skarbu:

(—) *Wł. Grabski.*

(Dz. Ustaw Rz. P. Nr. 66 z d. 2 sierpnia 1920 r. poz. 437).

Opłaty stemplowe.

457.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w przedmiocie wartości walut zagranicznych przy obliczaniu należytości stemplowych i bezpośrednich na obszarze b. zaboru austrjackiego.

Na zasadzie § 19 ust. należytościowej z dnia 9 lutego 1850 r. Dz. U. P. Nr. 50 i § 2 ustęp 3 rozp. austr. Ministerstwa Skarbu z 28/XII 1916 r. Nr. 431, Dz. P. zarządzam co następuje:

Art. 1. Rozporządzenie b. austr. Ministerstwa Skarbu z 31 grudnia 1916 Dz. U. P. Nr. 1/17, oraz w związku zostające rozporządzenia tegoż Ministerstwa z 10 grudnia 1901 Dz. U. P. Nr. 208, z 27 lipca 1906 Dz. U. P. Nr. 172, z 10 stycznia 1908 Dz. U. P. Nr. 20, z 4 maja 1909 Dz. U. P. Nr. 73, z 8 października 1913 Dz. U. P. Nr. 222, z 23 lutego 1915 Dz. U. P. Nr. 56 oraz § 23 rozp. Minist. z 21 grudnia 1915 Dz U. P. Nr. 380 przestają obowiązywać.

Art. 2. W celu obliczenia należytości stemplowych i bezpośrednich należy kwoty wyrazone w walucie zagranicznej przeliczać na marki polskie według notowanego w Monitorze Polskim kursu giełdowego. z dnia, w którym powstał obowiązek uiszczania należytości, a jeżeli w tym dniu nie było notowania, według ostatniego poprzedzającego kursu, nie dłużej jednak, jak 3 miesiące wstecz.

Wartość walut zagranicznych, które w tym czasie nie były przedmiotem notowania na giełdzie, ustalić należy w sposób wskazany w § 52 do 54 austr. ust. należ. z roku 1850.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie 15 dnia po ogłoszeniu i obowiązuje na obszarze Państwa, na którym ma zastosowanie austr. ustawa z 9 lutego 1850 Dz. U. P. Nr. 50, wraz z ustawami i przepisami uzupełniającemi.

Warszawa, dnia 28 czerwca 1920 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) *R. Rybarski.*

(Dz. Ustaw Rz. P. Nr. 66 z d. 2 sierpnia 1920 r., poz. 443).

Monopol Spirytusowy.

458.

OKÓLNIK L. 12359 20.

Do wszystkich Izb Skarbowych.

Ministerstwo Robót Publicznych pismem z dnia 8 czerwca 1920 r. L. 16884/V. 3 — 1183 komunikuje Okręgowym Dyrekcjom Rob. Publicznych, że wpływy za wynajęte lokale w budynkach państwowych urzędom komunalnym, instytucjom prywatnym, urzędnikom panstwowym i osobom prywatnym należy przekazywać do Kas Skarbowych na rachunek nowoutworzonego § 2 działu 6 budżetu Ministerstwa Robót Publicznych (odpis tego rozp. otrzymano przy piśmie 10 sierpnia 1920 r. L. 27163 — V/3 1183). Ponieważ zabudowania składów monopolu spirytusowego, w myśl rozporządzenia z dnia 17 września 1919 r. (Monitor Nr. Nr. 218 i 247 z r. 1919) pozostają pod bezpośrednim zarządem Min. Rob. Publ., to, uchylając w dotychczasowej części tutejsze rozp. z dn. 28 czerwca 1919 r. L. 5759 i 3 marca 1920 r. L. 3808 (Dz. Urz: Min: Sk. Nr. 4/19 i 11/20), poleca się zarządzić niezwłocznie sporządzenie wykazów wszystkich lokatorów w każdym poszczególnym składzie (z wyszczególnieniem wysokości czynszu i zaległości w opłacie tych czynszów), przesłać takowe

do wiadomości Okr. Dyr. Rob. Publ., a także powiadomić zainteresowane instytucje i osoby, zajmujące pomieszczenie w składach monopolu spirytusowego o powyższem rozporządzeniu Min. Rob. Publ.

Warszawa, dn. 21 sierpnia 1920 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) *A. Hyżycki.*

Monopol Tytoniowy.

459.

ROZPORZĄDZENIE

Ministerstwa Skarbu w sprawie cen monopolowych za krajowe liście tytoniowe ze zbioru roku 1920.

Zarząd Państwowego Monopolu Tytoniowego płacić będzie za liście tytoniowe z krajowych plantacji ze zbioru roku 1920 ceny wedle następującej taryfy:

W Małopolsce liście tytoniowe mogą być odsprzedawane tylko Zarządowi Monopolu tytoniowego. W b. Kongresówce temu Zarządowi (Rządowym Fabrykom tytoniu, lub specjalnym organom, upoważnionym do wykupna), albo też krajowym prywatnym fabrykom tytoniowym. Ustalone powyżej ceny obowiązują tylko Zarząd monopolowy, nie dotyczą zaś zupełnie fabryk prywatnych, które liście tytoniowe nabywać mogą po cenach dowolnych.

Warszawa, dnia 14 sierpnia 1920 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) *Weinfeld.*

Gatunek tytoniu	Cena za 1 kg. loco stacja odbiorcza monopolowa							UWAGA
	liście doborowe	I	II	III	VI	brak	przeciętnie	
	MAREK POLSKICH							
Tytoń suchumski, albański (dalmatyński, hercegow., rumuński, kaukaski) i inne szlachetne	160	130	100	80	60	30	80	Ceny rozumie się loco monopolowa stacja odbiorcza, a to celem uniknięcia obliczania należytości za transport. **Łodyg tytoniowych**, jako przez Monopol do fabrykacji nie używanych, nie będzie się wykupywać. Liście muszą być wygładzone, sortowane, związane w papusze, dobrze wysuszone, **niefermentowane**. Pomieszane gatunki liści będą zaliczane do gatunku i klasy niższej. Zdrowe części liści, t. zw. paterucha, będą przyjęte jako „brak", t. j. liście luźne, poślednie.
Tytonie inne czerwono kwitnące	100	80	60	45	—	20	61	
Tytonie żółto kwitnące (czerbel, bakun, machorka) .	—	40	30	20	—	10	25	

Za 1 kg. nasienia czystego dwieście (200) do dwustu pięćdziesięciu (250) Mk. wedle umowy.

Przepisy celne.

460.

ROZPORZĄDZENIE RADY OBRONY PAŃSTWA

z dnia 20 lipca 1920 roku

w przedmiocie ochrony granic.

Art. 1. Osobom karanym na zasadzie prawomocnego wyroku sądowego lub administracyjnego, zarówno za przemytnictwo i przewóz rzeczy, których na mocy ustaw i rozporządzeń przez granicę przewozić nie wolno, jak i za nielegalne przekraczanie granicy może być wzbronione zamieszkiwanie lub pobyt w pasie, biegnącym wzdłuż granicy szerokości 30 kilometrów od linji celnej — na czas od 1 roku do 3 lat.

Art. 2. Do wydawania orzeczeń na zasadzie art. 1 upoważniony jest: a) w b. zaborze rosyjskim właściwy wojewoda w porozumieniu z dyrektorem właściwej izby skarbowej, b) w b. dzielnicy pruskiej właściwy wojewoda w porozumieniu z Prezydentem Dyrekcji ceł w Poznaniu, c) w b. zaborze austrjackim Generalny Delegat Rządu w porozumieniu z Prezesem Dyrekcji Skarbu we Lwowie.

Art. 3. Przeciw orzeczeniu wydanemu w myśl art. 1 i 2 przysługuje wydalonemu zażalenie do Ministra Spraw Wewnętrznych, a na obszarze b. dzielnicy pruskiej do Ministra b. Dzielnicy Pruskiej.

Minister Spraw Wewnętrznych, względnie Minister b. Dzielnicy Pruskiej wydaje orzeczenie w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania orzeczenia.

Art. 4. Za niepodporządkowanie się orzeczeniu, wydanemu w myśl art. 1 i 2 winni podlegają w b. zaborach austrjackim i rosyjskim w drodze administracyjnej karze do 3 miesięcy aresztu, a w b. zaborze pruskim w drodze sądowej karze do 3 miesięcy więzienia.

Art. 5. We wszystkich powiatach pogranicznych Rzeczypospolitej Polskiej ustala się pas gra-

niczny szerokości do 4 kilometrów, dzielący się na 2 strefy: nadgraniczną i graniczną. Strefa nadgraniczna rozciąga się na terytorjum biegnące od linji granicznej w głąb kraju, szerokości nie więcej jak 2 kilometry. Strefa graniczna rozciąga się na terytorjum, biegnące od wewnętrznej linji strefy nadgranicznej w głąb kraju szerokości, licząc ogółem ze strefą nadgraniczną do 4 kilometrów. Szerokość tych stref w granicach podanych wyżej dla poszczególnych miejscowości określa zależnie od miejscowych warunków właściwy wojewoda w porozumieniu z odnośnemi dowództwami pułków strzelców granicznych i władzami skarbowemi, wymienionemi w art. 2 niniejszego rozporządzenia. Na terenie b. zaboru austrjackiego strefy te określa Generalny Delegat Rządu w porozumieniu z temi władzami. Wykreślenie szerokości stref winno być podane do powszechnej wiadomości przy ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia w mieście powiatowem. Jednocześnie granice stref ozraczone zostaną specjalnemi znakami.

Art. 6. Przebywanie w strefie nadgranicznej jest wzbronione.

Ograniczenie to nie stosuje się do osób, które ostatnio bez dłuższych przerw w ciągu 6 miesięcy zamieszkiwały w strefie nadgranicznej lub posiadają tam miejsce stałego zamieszkania. Osoby te w ciągu tygodnia od dnia podania niniejszego rozporządzenia do powszechnej wiadomości w mieście powiatowem winny uzyskać w miejscowem starostwie odpowiednie zaświadczenie, stwierdzające miejsce ich zamieszkania w strefie nadgranicznej.

Pozatem przebywanie w strefie nadgranicznej dozwolone jest urzędnikom państwowym i osobom wojskowym zaopatrzonym we właściwe legitymacje służbowe lub wojskowe oraz — w drodze wyjątku — osobom zaopatrzonym w specjalne zezwolenie miejscowego starostwa, wydane w porozumieniu z miejscowem dowództwem strzelców granicznych.

Oprócz tego na wiodących bezpośrednio do granicznych punktów przejściowych drogach kołowych i linjach kolejowych (na tych ostatnich w pociągach), a znajdujących się na terenie strefy nadgranicznej oraz na granicznych punktach przejściowych, dozwolone jest przebywanie osobom zaopatrzonym w odpowiednie, ważne co do terminu dokumenty podróży (paszporty dyplomatyczne, karty podróży, paszporty wojskowe, paszporty zagraniczne, przepustki graniczne).

Jednakże przebywanie osób poszczególnych wyżej wymienionych kategorji w strefie nadgranicznej podlega następującym ograniczeniom:

a) przebywanie w strefie nadgranicznej osób zaopatrzonych w specjalne zezwolenie starostwa oraz w przepustki graniczne dozwolone jest tylko od wschodu do zachodu słońca;

b) osoby, zamieszkałe w strefie nadgranicznej w porze nocnej w czasie od zachodu do wschodu słońca mają prawo przebywania poza miejscem swej siedziby jedynie na zasadzie specjalnych pozwoleń miejscowego starostwa, wydanych w porozumieniu z miejscowem dowództwem strzelców granicznych; za miejsce siedziby uważa się teren, znajdujący się w obrębie mniej więcej stu kroków od ich domostw z tem zastrzeżeniem, że miejsce przebywania nie może być bliższe od granicy, niż pięćdziesiąt metrów.

Art. 7. Wszyscy właściciele lub prawni posiadacze gruntów, leżących w strefie nadgranicznej, winni w ciągu tygodnia od dnia podania niniejszego rozporządzenia do powszechnej wiadomości w mieście powiatowem zgłosić do rejestracji posiadane przez nich konie, bydło i nierogaciznę. O każdej nowej sztuce poza zarejestrowanemi, które chcą wprowadzić na teren strefy nadgranicznej winni meldować w miejscowem starostwie przed jej wprowadzeniem i uzyskiwać na wprowadzenie odpowiednie zezwolenie. Pozatem winni meldować o wszystkich zmianach, w posiadaniu prawnem czy też faktycznem ich bydła zachodzących, czy to z powodu kupna lub sprzedaży, czy też z innych powodów.

Przepis niniejszego artykułu stosuje się do wszystkich posiadaczy koni, bydła i nierogacizny, którzy chcą wprowadzić czy też po uzyskaniu pozwolenia wprowadzili je do strefy nadgranicznej.

Art. 8. Przebywanie w strefie granicznej w porze nocnej od godziny 10-ej wieczorem do 4-ej rano w miastach poza obrębem mieszkań, we wsiach i innych miejscach poza obrębem siedzib jest zabronione. W drodze wyjątku przebywanie to może być dozwolone osobom, zaopatrzonym w specjalne zezwolenia miejscowego starostwa lub upoważnionych przez nie organów.

Ograniczenie to nie stosuje się do urzędników państwowych i osób wojskowych, zaopatrzonych w odpowiednie legitymacje służbowe lub wojskowe oraz do osób, znajdujących się na linjach kolejowych (w pociągach) a zaopatrzonych w odpowiednie dokumenty podróży.

Art. 9. Winni przekroczenia rozporządzeń wymienionych w art. 6, 7 i 8 podlegają:

w b. zaborze austrjackim i rosyjskim w drodze administracyjnej karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 50.000 marek albo obu tym karom łącznie, a w b. zaborze pruskim w drodze sądowej karze więzienia do 3 miesięcy lub grzywny do 50.000 marek, albo obu tym karom łącznie.

Przekroczenie art. 7 pociąga za sobą, prócz tego, konfiskatę zatrzymanych koni, bydła i nierogacizny.

Art. 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 11. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych, a w b. dzielnicy pruskiej Ministrowi tej Dzielnicy — w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Naczelnik Państwa i
Przewodniczący Rady Obrony Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *Wł. Grabski.*

(Dz. Ust. Nr. 64, 1920 r., poz. 426).

Pożyczki państwowe.

461.

USTAWA

z dnia 16 lipca 1920 r.

w przedmiocie wewnętrznej przymusowej pożyczki państwowej.

Art. 1. Upoważnia się Rząd do przeprowadzenia po zamknięciu subskrybcji na rozpisane w myśl

ustaw z dn. 27 lutego 1920 r. 5% krótko i długoterminową wewnętrzne pożyczki państwowe (Dz. Ust. Nr. 21 poz. 115 oraz Nr. 25 poz. 152) nowej wewnętrznej przymusowej pożyczki państwowej na ogólnych zasadach, wyrażonych w następujących artykułach:

Art. 2. Wewnętrzną przymusową pożyczkę państwową wypuścić należy w postaci pożyczki rentowej, oprocentowanej w wysokości trzech od sta.

Art. 3. Obligacjom wewnętrznej przymusowej pożyczki państwowej przyznać należy prawa, służące obligacjom 5% długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej w myśl art. 5 i 6 ustawy z dnia 27 lutego 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 25 poz. 152).

Art. 4. Wewnętrzną przymusową pożyczkę państwową wypuści się w sumie 15 miljardów marek. Sumę tę zmniejsza się w zależności od wyników subskrypcji na 5% długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową z r. 1920, nie wliczając atoli do sumy tej pożyczki wpłat, uzyskanych drogą konwersji asygnat pożyczki z 1918 roku i obligacji austrjackich pożyczek wojennych.

Art. 5. Do pokrycia wewnętrznej przymusowej pożyczki państwowej należy pociągnąć:

a) osoby prawne, trudniące się działalnością, obliczoną na zysk i z tego tytułu opodatkowane;

b) osoby fizyczne, których majątek ruchomy lub nieruchomy przedstawia wartość wyższą od 100.000 marek lub roczny dochód z pracy zarobkowej jest wyższy od 36.000 marek.

Art. 6. Przy rozkładzie pożyczki przymusowej należy zastosować stopę progresyjną, zaczynającą się od 2% najniższego majątku, a kończącą się na 20% wartości majątku, przekraczającego 5 miljonów marek, względnie przy dochodzie z pracy zarobkowej zaczynającą się od 5% dochodu, a kończącą się na 35% dochodu przy dochodzie wyższym od 1.000.000 marek.

Art. 7. Uiszczenie pokrycia wewnętrznej przymusowej pożyczki państwowej powinno być rozłożone na dwie raty. Repartycji należności za pierwszą z tych rat dokonać powinny na podstawie wielokrotności sum płaconych podatków państwowych władze skarbowe, wyznaczone przez Ministra Skarbu. Repartycji drugiej raty pożyczki dokonać należy na podstawie oszacowania majątku, względnie dochodu.

Repartycje tej raty pożyczki powierzyć należy specjalnie powołanym komisjom repartycyjnym z udziałem przedstawicieli ludności.

Art. 8. Osoby, które w myśl art. 9 ustawy z dnia 27 lutego 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 25 poz. 152) wylegitymują się z nabycia i posiadania obligacji 5% długoterminowej pożyczki państwowej z 1920 r., są zwolnione od obowiązku pokrycia wewnętrznej przymusowej pożyczki państwowej do pełnej wysokości sumy posiadanych obligacji pożyczki długoterminowej.

Art. 9. Minister Skarbu jest upoważniony do wypuszczenia obligacji pożyczki przymusowej w pierwszym terminie jej płatności po kursach niższych od nominalnego od 1% do 10%, w drugim terminie płatności po kursach wyższych od nominalnego od 1% do 10%.

Minister Skarbu określi w drodze rozporządzenia sposób, w jaki mogą spełnić zobowiązanie, wynikające z niniejszej ustawy, płatnicy, nie posiadający dostatecznej gotówki, a rozporządzający innemi wartościami majątkowemi na zabezpieczenie wpłaty pożyczki przymusowej, jak: nieruchomościami, towarami i t. p. Do tych zaś, którzy nie zastosują się do postanowień niniejszej ustawy w terminach, określonych w rozporządzeniu Ministra Skarbu, będą stosowane postanowienia przymusowe i karne, przewidziane w ustawie o podatku dochodowym i uzupełniającym majątkowym.

Art. 10. Wykonanie tej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *Wł. Grabski.*

(Dz. Ust. R. P. Nr. 67 z dn. 4 sierpnia 1920 r. poz. 455).

462.

OKÓLNIK L. 63589/20.

Do wszystkich banków i instytucji, przyjmujących zapisy na pożyczki państwowe.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre banki nie odprowadzają do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej gotówki z tytułu dokonanych u nich zapisów na pożyczki państwowe.

W uznaniu niedopuszczalności powyższego, Ministerstwo Skarbu wzywa wszystkie banki i instytucje, przyjmujące zapisy na pożyczki państwowe, by całkowitą gotówkę z tytułu dokonanych u nich zapisów na pożyczki państwowe, uskutecznionych tak efektywnie w gotówce, jakoteż w drodze przelewu z rachunków bieżących lub wkładów, natychmiast odprowadziły i odprowadzały nadal do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, bez przetrzymywania u siebie.

Ministerstwo Skarbu czuje się obowiązanem przestrzedz przed ewentualnymi skutkami niezastosowania się do treści niniejszego okólnika.

Warszawa, dnia 29 lipca 1920 r.

Minister Skarbu:
(—) *Wł. Grabski.*

Przepisy rachunkowe i kasowe.

463.

OKÓLNIK L. 59817/20.

Do wszystkich Izb Skarbowych i Dyrekcji Skarbu we Lwowie.

Wobec braku bilonu, Ministerstwo Skarbu poleca zastępczo wzamian bilonu opiewającego na fenigi polskie, przyjmować we wszystkich kasach aż do odwołania bilon austrjacki i węgierski opiewający na halerze, w stosunku 1 halerz — 1 fenigowi.

O powyższem należy zawiadomić wszystkie podwładne kasy i Urzędy.

Warszawa, dnia 23 sierpnia 1920 r.

Minister Skarbu:
w z. (—) *Manteuffel.*

Sprawy walutowe.

464.

USTAWA

z dnia 16 lipca 1920 roku

o dalszej emisji biletów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Art. 1. Upoważnia się Polską Krajową Kasę Pożyczkową do doprowadzenia stanu emisji jej biletów, prócz biletów, emitowanych na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 26 marca 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 31 poz. 179), do kwoty 26.000.000.000 marek polskich łącznie z kwotą 16.000.000.000 marek polskich, ustaloną w art. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 38 poz. 217).

Art. 2. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *Wł. Grabski.*

(Dz. Ust. R. P. Nr. 67 z dn. 4 sierpnia 1920 r. poz. 454).

465.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznemi.

W wykonaniu ustawy z dnia 9 lipca 1920 r. Dz. Ust. Nr. 56, poz. 347 z roku 1920 zarządza się co następuje:

Art. 1. Dysponowanie z Polski zagranicę i z zagranicy do Polski, oraz dokonywanie tranzakcji w granicach Państwa Polskiego sumami w walucie zagranicznej i dewizami jako to: zagranicznemi pieniędzmi i banknotami, czekami, przekazami, akredytywami, wekslami oraz wszelkiego rodzaju pozostałościami rachunkowemi, może być dokonywane jedynie za pośrednictwem takich instytucji kredytowych, które otrzymają specjalne upoważnienie Ministra Skarbu do uskuteczniania powyższych tranzakcji. Instytucje te otrzymują nazwę banków dewizowych.

Art. 2. Przedstawiciele banków dewizowych, łącznie z przedstawicielami Ministerstwa Skarbu i Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej tworzą specjalną Komisję Dewizową. Do zakresu działania Komisji Dewizowej należy nadzór nad tranzakcjami wymienionemi w art. 1, decyzje co do dopuszczalności poszczególnych tranzakcji, w szczególności decyzje co do sprzedaży (przydziału) poszczególnym osobom i instytucjom sum w walucie zagranicznej, oraz ustalanie kursów nabycia i sprzedaży walut przez banki dewizowe. Komisja Dewizowa w swej działalności podlega Ministrowi Skarbu.

Szczegółowy zakres działania Komisji Dewizowej oraz je organizację określi regulamin, zatwierdzony przez Ministra Skarbu.

Art. 3. Komisja Dewizowa przydziela poszczególnym osobom i instytucjom sumy w walucie zagranicznej tylko na cel ściśle określony, kierując się przedewszystkiem względami gospodarczemi kraju. Dla otrzymania przydziału niezbędnem jest dostarczenie Komisji Dewizowej wszelkich wymaganych przez nią dowodów. Komisja Dewizowa nie jest obowiązaną do wyjawiania przyczyn odmowy przydziału sum w walucie zagranicznej.

Art. 4. Osoby i instytucje nieupoważnione do dokonywania samodzielnych tranzakcji, wskazanych w art. 1, mogą sprzedawać posiadane przez siebie dewizy i sumy w walutach zagranicznych jedynie bankom dewizowym lub ich komisjonerom, których spis zostanie osobno ogłoszony, oraz nabywać potrzebne im sumy w walucie zagranicznej jedynie w bankach dewizowych.

Art. 5. Osoby i instytucje, które posiadają dewizy i sumy w walutach zagranicznych, obowiązane są do dnia 25 sierpnia r. b. zgłosić całą wysokość posiadanej sumy do Ministerstwa Skarbu bezpośrednio lub też za pośrednictwem jednego z banków dewizowych, przyczem sumy, o ile nie zostanie wykazane, że przeznaczone są na pokrycie dozwolonych tranzakcji handlowych, muszą być do dnia 10 września r. b. sprzedane jednemu z banków dewizowych.

Przechowywanie po powyższym terminie dewiz i sum w walucie zagranicznej, nieprzeznaczonych na pokrycie dozwolonych tranzakcji handlowych jest wzbronione.

Art. 6. Wszelkie uzyskane po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia z jakiegokolwiekbądź tytułu przez osoby i instytucje prywatne dewizy i sumy w walucie zagranicznej winny być niezwłocznie stawiane do dyspozycji jednego z banków dewizowych.

Art. 7. Wywóz zagranicę dewiz i sum w walutach zagranicznych bez zezwolenia Komisji Dewizowej jest wzbroniony.

Art. 8. Przepisy art. 1 do 7 dotyczą tych walut, których kursy będą ustalone przez Komisję Dewizową.

Art. 9. Wywóz zagranicę marek polskich w kwotach przekraczających 1000 marek na jedną osobę jednorazowo i 3000 marek miesięcznie bez zezwolenia Komisji Dewizowej jest wzbroniony.

Również wzbronioną jest sprzedaż zagranicę wypłat krajowych (wypłaty na Warszawę, Kraków i t. p.) bankom dewizowym, sprzedaż wypłat krajowych może być dozwoloną jedynie za każdorazowem zezwoleniem Komisji Dewizowej.

Art. 10. Sprzedaż i zastaw zagranicą zarówno krajowych jak i zagranicznych papierów procentowych i dywidendowych oraz realizacja kuponów tych papierów winny być dokonywane za pośrednictwem jednego z banków dewizowych.

Bezpośrednia sprzedaż lub zastaw zagranicą tych walorów może być dokonana jedynie na mocy specjalnego zezwolenia Ministerstwa Skarbu.

Art. 11. Wywóz zagranicę papierów procentowych i dywidendowych oraz kuponów tych papierów bez zezwolenia Ministerstwa Skarbu zostaje wzbroniony.

Art. 12. Rachunki w instytucjach kredytowych polskich osób i instytucji mających siedzibę zagra-

nicą, podlegają kontroli Ministerstwa Skarbu. Stan tych rachunków obowiązane są instytucje kredytowe niezwłocznie po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia podać do wiadomości Ministerstwa Skarbu.

Przyjmowanie wpłat na te rachunki dozwolone jest jedynie za każdorazowem zezwoleniem Ministerstwa Skarbu.

Ministerstwo Skarbu oznacza każdy rachunek jako kontrolowany lub wolny.

Wypłaty z rachunków, kontrolowanych wymagają uprzedniego zezwolenia Ministerstwa Skarbu; wypłaty rachunków wolnych nie wymagają zezwolenia.

Wypłaty z rachunków, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, są dozwolone, o ile uskuteczniają się wewnątrz kraju, lub o ile ma miejsce przelew na rachunek osoby lub firmy, mającej siedzibę w kraju.

Przepisy niniejszego artykułu obowiązują niezależnie od postanowień rozporządzenia Rady Obrony Państwa o odroczeniu niektórych terminów płatności.

Art. 13. Kredyty we wszelkich formach uzyskane przez osoby i instytucje prywatne zagranicą oraz wszelkie zagraniczne należności winny być podane do wiadomości Ministerstwa Skarbu.

Art. 14. Komisja Dewizowa uprawniona jest do pobierania opłat manipulacyjnych od poszczególnych swych czynności urzędowych w oznaczonej przez siebie wysokości.

Art. 15. Przekroczenie powyższych przepisów pociąga, zgodnie z ustawą z dnia 9 lipca 1920 r. Dz. Ust. Nr. 56, poz. 347 z 1920 r. karę: na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej i pruskiej — więzienia do jednego roku i grzywny do stu tysięcy marek, lub jedną z tych kar, zaś na obszarze b. dzielnicy austrjackiej — aresztu lub aresztu ścisłego do jednego roku i grzywny do stu tysięcy marek lub jedną z tych kar.

Art. 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 7 sierpnia 1920 roku.

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Grabski.*

Minister Sprawiedliwości:

w z. (—) *Dr. J. Morawski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

(—) *W. Kucharski.*

(Dz. Ust. Nr. 73 — 1920 r., poz. 505).

466.

REGULAMIN

czynności komisji dewizowej i banków dewizowych.

I. Organizacja komisji dewizowej i komitetu wykonawczego.

Art. 1. W skład komisji dewizowej wchodzą: prezes i wice-prezes, mianowani przez Ministra Skarbu, oraz jako członkowie: dwaj przedstawiciele Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i delegaci poszczególnych banków dewizowych, po jednym delegacie od każdego banku.

Prezes, a w jego nieobecności wice-prezes, ma prawo zapraszania na posiedzenia i innych osób z głosem doradczym.

Art. 2. Zebrania członków komisji dewizowej zwołuje prezes lub wice-prezes według swego uznania, lub też na żądanie conajmniej ¼ delegatów banków dewizowych.

Art. 3. Zebranie uprawnione jest do wydawania decyzji we wszystkich sprawach, dotyczących działalności komisji dewizowej.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Dla prawomocności zebrania wymagana jest obecność conajmniej ⅔ członków. Prezes, zaś w jego nieobecności wice-prezes ma prawo zawiesić wykonanie każdej uchwały ogólnego zebrania na 48 godzin. O ile w tym czasie nie nastąpi sprzeciw ze strony Ministra Skarbu, uchwała podlega wykonaniu.

Art. 4. Z łona komisji dewizowej wydziela się ściślejszy komitet wykonawczy w składzie następującym: prezes, względnie wice-prezes, delegat Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i dwóch delegatów banków. Delegaci banków urzędują według dwutygodniowego turnusu. Kolejność udziału ustala prezes komisji dewizowej.

Art. 5. Do zakresu działania komitetu wykonawczego należy:

a) ustalanie wysokości posiadanych przez banki dewizowe do dyspozycji sum w walutach zagranicznych. Sposoby tego ustalania określi specjalna instrukcja;

b) ustalanie kontyngensu walut zagranicznych dla głównego urzędu obrotu towarowego;

c) przydział sum w walucie zagranicznej poszczególnym osobom i instytucjom, za pośrednictwem banków dewizowych;

d) kwalifikacja rachunków osób i firm zagranicznych na „wolne" i „kontrolowane";

e) kontrola obrotów na powyższych rachunkach;

f) decyzje w sprawach zaofiarowania zagranicą sum w walucie krajowej; oraz wywozu zagranicę marek polskich;

g) organizacja kontroli nad działalnością banków dewizowych;

h) ustalanie wykazu walut, objętych działalnością komisji;

i) ustalanie każdodziennie kursów nabycia i sprzedaży poszczególnych walut;

j) wydawanie zezwoleń na zaciągnięcie kredytu zagranicą i wywóz walorów zagranicę.

Art. 6. Uchwały w komitecie wykonawczym zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Uchwały są ważne niezależnie od obecnych członków. Jednakowoż każdy z delegatów, w razie niemożności stawienia się, obowiązany jest wydelegować zastępcę. Prezes, zaś w jego nieobecności wice-prezes, ma prawo zawiesić wykonanie każdej uchwały komitetu wykonawczego na 48 godzin. O ile w tym czasie nie nastąpi sprzeciw ze strony Ministra Skarbu, uchwała podlega wykonaniu.

Art. 7. Wszelką korespondencję komisji dewizowej i komitetu wykonawczego podpisuje prezes lub wice-prezes łącznie z upełnomocnionym przez komitet wykonawczy urzędnikiem, przeznaczonym do służby w komisji dewizowej.

Art. 8. Członkowie komisji dewizowej i komitetu wykonawczego są obowiązani do zachowania najściślejszej tajemnicy urzędowej co do spraw, które w czasie pełnienia urzędowania doszły do ich wiadomości. Tajemnicy tej mają dochowywać nawet wobec swej własnej instytucji.

Art. 9. Spory pomiędzy kierownictwem komisji dewizowej i komitetu wykonawczego a członkami rozstrzyga Ministerstwo Skarbu.

Art. 10. W razie sprawdzonego przekroczenia przez jednego z członków komisji dewizowej obowiązujących przepisów, lub działalności, sprzeciwiającej się zasadom, ustalonym przez komisję dewizową, zarządza komisja dewizowa według doniosłości danego wypadku:

1) piśmienne upomnienie,

2) wykluczenie z komisji dewizowej z pozbawieniem praw banku dewizowego.

3) skierowanie sprawy do dochodzenia sądowego, celem zastosowania przepisów karnych z jednoczesnem natychmiastowem pozbawieniem praw banku dewizowego.

Art. 11. Członkom przysługuje prawo wystąpienia z komisji dewizowej z końcem każdego kwartału, za jednomiesięcznem wypowiedzeniem.

II. Stosunek banków dewizowych do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Art. 12. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przyjmuje udział w clearing'u narówni z innemi bankami dewizowemi, z uwzględnieniem przepisów art. 25.

Art. 13. Banki dewizowe mogą zbywające im sumy w walutach zagranicznych odstępować Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

III. Komisjonerzy banków dewizowych.

Art. 14. Banki dewizowe mają prawo zawierać specjalne umowy z innemi instytucjami kredytowemi na skup dla nich sum w walutach zagranicznych. Każdy bank dewizowy może mieć kilku komisjonerów, zaś poszczególne instytucje kredytowe mogą być komisjonerami jednego tylko banku dewizowego.

Art. 15. Umowa komisowa staje się ważną dopiero po zatwierdzeniu jej przez komitet wykonawczy.

Art. 16. Komisjonerzy w żadnym razie nie mogą sprzedawać sum w walucie zagranicznej nawet na rachunek swego komitenta.

IV. Warunki sprzedaży waluty.

Art. 17. Sumy w walucie zagranicznej mogą być sprzedawane przez banki dewizowe:

1) za zezwoleniem komitetu wykonawczego:

a) na pokrycie należności, wynikających z dozwolonych przez odpowiednie władze tranzakcji handlowych;

b) na pokrycie należności, wynikających z innych tytułów.

2) bez zezwolenia komitetu wykonawczego:

a) dla pokrycia należności, wynikających z dozwolonych przez odpowiednie władze tranzakcji handlowych, jeżeli w zezwoleniu na przywóz danego towaru będzie wskazanem, że upoważnia ono jednocześnie do nabycia waluty;

b) na koszta podróży z Polski zagranicę, na podstawie paszportu zagranicznego, do wysokości 2,000 fr. francuskich na jedną osobę lub równowartości tej sumy w innej walucie zagranicznej, oraz na koszta utrzymania zagranicą na podstawie zaświadczeń konsulatów polskich do wysokości 500 fr. francuskich, lub równowartości tej sumy w innej walucie zagranicznej, tygodniowo na jedną osobę. W ostatnim wypadku nie może być jednakże wypłacona odrazu suma na dłuższy przeciąg czasu, niż dwa tygodnie.

W wypadkach wskazanych w p. 1 a) i b) oraz w p. 2 a) banki dewizowe obowiązane są do wykonania kontroli, czy dostarczona waluta została użyta zgodnie ze wskazanym przeznaczeniem.

Art. 18. Banki dewizowe przyjmują od swych klijentów odpowiednie podania o przydział waluty i wszystkie dotyczące danej tranzakcji dokumenty, celem przedstawienia sprawy komitetowi wykonawczemu.

Komitet wykonawczy podań o przydział waluty bezpośrednio od zainteresowanych nie przyjmuje.

Decyzje w komitecie wykonawczym powinny zapaść po dokładnem zbadaniu wszystkich danych, odnoszących się do konieczności przydziału waluty.

O przydzieleniu waluty klijenci otrzymują zawiadomienia bezpośrednio od banku dewizowego.

Art. 19. Waluta może być zużyta tylko na cel pierwotnie określony. Jeżeli z jakiegokolwiek powodu nie jest to możliwe, musi ona być zwrócona, rozliczając po kursie dnia zwrotu; gdyby jednak kurs ten był wyższy od pierwotnego kursu przydziału, obliczenie następuje według kursu przydziału.

V. Stosunek do Głównego Urzędu Obrotu Towarowego.

Art. 20. Z chwilą powstania Głównego Urzędu Obrotu Towarowego zostanie on uprawomocniony do wydawania w granicach ustalonego przez komitet wykonawczy kontyngensu upoważnień na nabycie waluty zagranicznej w którymkolwiek z banków dewizowych na pokrycie należności, wynikających z importu. Na mocy takich upoważnień banki dewizowe sprzedają walutę bez zezwolenia komitetu wykonawczego (art. 17 p. 2-a).

Art. 21. Określenie kontyngensu walut na cele importu następuje perjodycznie w okresach czasu, ustalonych przez komitet wykonawczy, w porozumieniu z Głównym Urzędem Obrotu Towarowego.

Art. 22. Przedstawiciele Głównego Urzędu Obrotu Towarowego mogą być zapraszani na posiedzenia komisji dewizowej i komitetu wykonawczego przez przewodniczącego z głosem doradczym.

VI. Rozrachunki między bankami dewizowemi.

Art. 23. Celem dokonywania wzajemnych rozrachunków z tytułu operacji w walutach zagranicznych pomiędzy bankami dewizowemi, przedstawiciele tych banków i Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej zbierają się codziennie na zebrania rozrachunkowe. Zasady tych rozrachunków określi specjalna instrukcja.

Art. 24. Rozrachunki pomiędzy bankami dewizowemi dokonują się na podstawie kursów, odpowiadających średniej arytmetycznej pomiędzy kursami kupna i sprzedaży, ustalonemi dla danej waluty.

Polską Krajową Kasę Pożyczkową obowiązują kursa, odpowiadające średniej pomiędzy powyższą średnią a kursem kupna — przy kupnie, oraz kursem sprzedaży — przy sprzedaży.

VII. Kontrola obrotów na kontach osób i firm, mających siedzibę zagranicą.

Art. 25. O ile konta osób i firm, mających siedzibę zagranicą, znajdują się w jednym z banków dewizowych, to bank ten w imieniu osób zainteresowanych wnosi podania dotyczące ruchu na tych kontach. Sprawy te przedstawiają banki dewizowe bezpośrednio komitetowi wykonawczemu do decyzji.

O ile konta osób i firm, mających siedzibę zagranicą znajdują się w banku nie posiadającym praw banków dewizowych, podania dotyczące ruchu na tych kontach winny być wnoszone przez zainteresowanych bezpośrednio lub za pośrednictwem właściwego banku do Ministerstwa Skarbu.

VIII. Wydawanie zezwoleń.

Art. 26. Zezwolenie niezbędne do wywozu zagranicę Państwa sum i dokumentów pieniężnych wydaje komitet wykonawczy za pośrednictwem banków dewizowych.

Zezwolenia te wydają się jedynie w wypadkach odpowiedniego przydziału waluty.

W wypadkach wyjątkowych, na mocy specjalnego upoważnienia i instrukcji, do wydawania zezwoleń upoważnia się na prowincji poszczególne oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Art. 27. Zezwolenia na zaciągnięcie kredytu zagranicą, na wywóz i przywóz walorów krajowych i zagranicznych wydaje Ministerstwo Skarbu. Dotyczące podania mogą być wnoszone bezpośrednio, lub za pośrednictwem któregokolwiek z banków dewizowych.

IX. Ustalanie kursów.

Art. 28. Ustalanie kursów poszczególnych walut następuje z uwzględnieniem rzeczywistego stosunku poszczególnych walut zagranicą i zaofiarowania oraz popytu na te waluty wewnątrz kraju.

Ustalone kursy zostają podane do publicznej wiadomości.

Banki dewizowe obowiązane są dostarczać komitetowi wykonawczemu wszelkie posiadane przez siebie dane, dotyczące wysokości kursów.

Art. 29. Koszta utrzymania biur komisji dewizowej i komitetu wykonawczego oraz wynagrodzenia urzędników obciążają banki dewizowe oraz Polską Krajową Kasę Pożyczkową w równych częściach.

Art. 30. Przepisy niniejszego regulaminu obowiązują z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 7 sierpnia 1920 r.

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Grabski.*

(Dz. Ust. Nr. 73 — 1920 r., poz. 506).

467.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Ministerstwo Skarbu komunikuje nam, co następuje: Dziennik Ustaw z dnia 11 b. m. Nr. 73 ogłasza rozporządzenie ministerjalne z dn. 7 sierpnia 1920 r. o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznemi.

Według powyższego rozporządzenia, prawo handlu dewizami i walutami zagraniczemi przysługuje jedynie instytucjom bankowym, posiadającym specjalne upoważnienie Ministerstwa Skarbu, t. zw. bankom dewizowym.

Reprezentanci tych banków biorą udział w „Komisji Dewizowej", której zadaniem jest regulowanie obrotu walutami i dewizami.

Osoby, posiadające w chwili wydania rozporządzenia dewizy i waluty zagraniczne, winny je zgłaszać do d. 25 sierpnia r. b. w Ministerstwie Skarbu bezpośrednio lub za pośrednictwem banków dewizowych. Do dnia 10 września waluty muszą być bezwarunkowo sprzedane jednemu z banków dewizowych lub Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

Waluty, uzyskane po ogłoszeniu rozporządzenia, winny być sprzedawane przez ich posiadaczy natychmiast po uzyskaniu bankom dewizowym.

Celem zakupu walut obcych należy się zwracać wyłącznie do banków dewizowych, które w razie przychylnej decyzji Komisji Dewizowej co do przydziału waluty sprzedają ją klijentowi i w razie potrzeby wydają zezwolenia na wywóz za granicę sprzedanych pieniędzy, wzgl. dewiz, wystawione przez Komisję Dewizową.

Wywóz z kraju dewiz i walut zagranicznych bez tych zezwoleń jest wzbroniony. Na prowincji (poza Warszawą) upoważnione są do wydawania zezwoleń na wywóz Oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Zabroniony jest wywóz za granicę wszelkich papierów procentowych i dywidendowych bez zezwolenia Ministerstwa Skarbu.

Rozporządzenie przewiduje nadto szereg ograniczeń co do dokonywania obrotów na rachunek osób i instytucji, mających siedzibę za granicą.

Komisja Dewizowa nie normuje obrotu rublami i koronami niestemplowanemi, wobec czego, obroty temi walutami żadnym ograniczeniom nie podlegają, jednakże przywóz ich w granice Państwa jest niedozwolony.

Przekroczenia karane będą więzieniem (wzgl. aresztem do jednego roku i grzywną do 100.000 marek).

Prawa banków dewizowych posiadają narazie następujące instytucje finansowe, mające siedzibę w Warszawie:

1. Bank Angielsko-Polski,
2. Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie,
3. Bank Handlowy w Warszawie,
4. Bank Przemysłowy Warszawski,
5. Bank Towarzystw Spółdzielczych,
6. Bank Zachodni,
7. Bank Ziemiański,
8. Bank Zjednoczonych Ziem Polskich,
9. Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu Oddz. w Warszawie,

10. Dom Handlowy S. Natanson i Synowie,

11. Ziemski Bank Kredytowy we Lwowie Oddz. w Warszawie.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu powołuje do współdziałania w Komisji Dewizowej szereg banków prowincjonalnych, których spis będzie dodatkowo ogłoszony.

468.

STAN EMISJI BILETÓW POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Dnia 10-go sierpnia 1920 r.

Dnia 31-go lipca obieg wynosił	Mk. 26.384.315.288.—
Od dnia 31/VII do 10/VIII wypuszczono	„ 2.881.492.355.—
Do dnia 10-go sierpnia puszczono w obieg ogółem .	Mk. 29.265.807.643.—
W tem na podstawie artykułu 2 Ustawy z dnia 26-go marca 1920 r. (Dziennik Ustaw Nr. 31 poz. 179)	M. 4.956.620.400.—*)

*) Cyfra ta ulegnie zmianie po otrzymaniu ścisłych danych ze wszystkich punktów wymiany koron.

Za Naczelnego Dyrektora:

(—) *Bigo.*

Główny Skarbnik:

(—) *Marjan Karpus.*

469.

OKÓLNIK

w sprawie przyjmowania zastępczo austrjackich i węgierskich halerzy wzamian fenigów polskich.

(patrz poz. 463 niniejszego numeru).

Przepisy o służbie państwowej.

470.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA MINISTRÓW

z dnia 29 lipca 1920 r.

w przedmiocie Komisji dla spraw oszczędności państwowych.

Art. 1. Ustanawia się Komisję dla spraw oszczędności państwowych, złożoną z 3 osób: p. Stanisława Wojciechowskiego, delegata Prezydjum Rady Ministrów, p. Jana Żarnowskiego, delegata Ministerstwa Skarbu, i p Ludomira Grendyszyńskiego, naczelnika Wydziału Organizacyjnego Prezydjum Rady Ministrów.

Art. 2. Zadaniem Komisji będzie opracowanie reformy administracji państwowej w celu jej uproszczenia, redukcji nadmiernej ilości urzędów i personelu oraz zapewnienia jednolitości i sprawności działania urzędów we wszystkich instancjach.

Przedsiębiorstwa państwowe będą także przedmiotem badań Komisji w celu polepszenia ich stanu finansowego.

Art. 3. Komisji przysługuje prawo badać na miejscu ustrój i czynności wszystkich urzędów, wzywać na swe posiedzenia dla wyjaśnień urzędników Ministerstw i Urzędów Centralnych do szefów sekcji włącznie i zapraszać w charakterze ekspertów specjalistów.

Wszelkie ekspozytury Ministerstw i Urzędów Centralnych, istniejące w województwach i powiatach, obowiązane są na żądanie odnośnych wojewodów i starostów dostarczyć wiadomości co do liczby i uposażenia zatrudnionych u nich osób oraz zakresu ich czynności.

Art. 4. Komisja działać będzie w ścisłem porozumieniu z Ministerstwem Skarbu. Wskazania swoje — o ile nie zostaną uzgodnione z interesowanem Ministerstwem — Komisja przedkładać będzie do decyzji Radzie Ministrów.

Prezydent Ministrów:

(—) *Witos.*

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Grabski.*

(Monitor Polski Nr. 188 z d. 20/8 1920 r.).

471.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych.

Na podstawie art. 11 ustawy z dn. 13/7 1920, Dz. Ust. Nr. 65 poz. 429 art. 12 ust. z dn. 13/7 1920, Dz. Ust. Nr. 65 poz. 431, art. 1 ust. z dn. 13/7 1920, Dz. U. Nr. 65 poz. 432, art. 13 ust. z dn. 13/7 1920, Dz. U. Nr. 65 poz. 433, art. 21 ust. z dn. 13/7 1920, Dz. U. Nr. 65 poz. 436 zarządza się, co następuje:

Art. 1. Funkcjonarjuszom państwowym etatowym i nieetatowym przyznaje się:

1) W razie podróży służbowych (komisyjnych) delegacji lub substytucji do miejscowości leżących poza zwykłem ich miejscem służbowem:

a) djety dzienne i

b) zwrot kosztów podróży koleją, statkiem lub podwodami,

2) W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe:

a) djety dzienne dla funkcjonarjusza, jego żony i dzieci,

b) zwrot kosztów podróży koleją, statkiem i podróży kołowej funkcjonarjusza, jego żony i dzieci oraz jednego (ej) sługi i

c) ryczałt na pokrycie kosztów przesiedlenia.

Art. 2. Normalne djety dzienne wynoszą w razie podróży służbowych w obrębie Państwa:

1) dla urzędników

I stopnia służbowego	. . .	100 mk. polskich
II " "	. . .	80 " "
III " "	. . .	80 " "
IV " "	. . .	70 " "
V " "	. . .	70 " "
VI " "	. . .	60 " "
VII " "	. . .	50 " "
VIII " "	. . .	40 " "
IX " "	. . .	40 " "
X " "	. . .	35 " "
XI " "	. . .	35 " "
XII " "	. . .	35 " "

2) dla wyższych funkcjonarjuszów policji państwowej:

I stopnia służbowego	. . .	70 mk. polskich
II " "	. . .	70 " "
III " "	. . .	60 " "
IV " "	. . .	50 " "
V " "	. . .	40 " "
VI " "	. . .	40 " "
VII " "	. . .	35 " "
VIII " "	. . .	35 " "

3) dla sędziów

a) pobierających uposażenie grupy	I . .	55 mk. pol.
b) " " "	II . .	60 " "
c) " " "	III i IV	70 " "

4) dla profesorów państwowych szkół akademickich (zwyczajnych i nadzwyczajnych) 70 " "

5) dla nauczycieli szkół średnich, zawodowych i powszechnych kwotę ustaloną dla tego stopnia służbowego urzędników, według którego pobierają dodatek drożyźniany do płacy zasadniczej.

Aplikanci otrzymywać będą djety tego stopnia służbowego, któremu odpowiada pobierane przez nich wynagrodzenie; aplikanci sądowi egzaminowani — zastępcy sędziów śledczych i asesorowie sądowi z b. dzielnicy pruskiej 50 mk. polskich, inni aplikanci sądowi 40 mk. polskich dziennie.

Urzędnikom niezaliczonym do żadnego stopnia służbowego należą się djety według tego stopnia służbowego, któremu odpowiada ich wynagrodzenie. W wypadkach wątpliwych bierze się za podstawę obliczenia uposażenie tego stopnia służbowego, do którego wysokość uposażenia pobieranego przez funkcjonarjusza najbardziej się zbliża.

Dla żony funkcjonarjusza przyznaje się djety w wysokości 75%, dla jego dzieci w wysokości 50% powyższego wymiaru.

Wysokość djet w razie podróży poza granicami Państwa normują osobne przepisy.

Jeżeli spowodowany podróżą służbową pobyt w tej samej miejscowości trwa dłużej, niż 21 dni, to oznaczone powyżej djety zmniejszają się począwszy od 22 dnia o 25%.

W wyjątkowych wypadkach szef właściwej władzy centralnej może za zgodą Ministra Skarbu zezwolić na pobór pełnych djet, jednak nie dłużej, jak na dalszy okres 42 dni.

Art. 3. Na czas pobierania dodatku drożyźnianego urzędnicy pobierać będą uzupełnienie djet normalnych. Uzupełnienie to wynosi w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na ziemiach b. zaboru austrjackiego i rosyjskiego 150%, a na ziemiach b. zaboru pruskiego 120% djet normalnych.

W przyszłości zwiększać lub zmniejszać się będzie to uzupełnienie równorzędnie ze zmianą mnożnika dla miasta Warszawy i Poznania w myśl postanowień o zmianie mnożnika dla oznaczenia dodatku drożyźnianego, zawartych w poszczególnych ustawach o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 4. Jednostką obliczania djet 24-godzinny przeciąg czasu, liczący się zawsze od 12 godziny w nocy.

Za przeciąg czasu krótszy niż 24 godzin należy się djeta, jeżeli cała czynność komisyjna łącznie z podróżą trwała najmniej 6 godzin.

Djety należą się urzędnikom państwowym także za niedziele i święta, przypadające w czasie trwania czynnej podróży służbowej.

Jeżeli urzędnik w czasie komisji poza swem miejscem służbowem zachoruje bez własnej winy, a choroba zostanie stwierdzona świadectwem lekarskiem, należą mu się djety za cały czas trwania choroby.

Jeżeli urzędnik w czasie odbywania komisji awansuje, liczą mu się wyższe djety od daty dekretu nominacyjnego.

KOSZTA PODRÓŻY.

A. Bilety kolejowe, dojazdy do dworca (przystani).

Art. 5. Koszta podróży obejmują ceny biletów jazdy koleją lub statkiem, wydatki na dojazdy z dworca i na dworzec kolejowy, względnie z przystani i do przystani, zwrot kosztów przewozu bagażu podróżnego oraz wydatki na tragarzy.

Do przejazdu koleją w I klasie mają prawo:

a) urzędnicy państwowi, zaliczeni od I do VI stopnia płacy włącznie, w tej liczbie nauczyciele szkół zawodowych i średnich, tudzież pomocnicy naukowi w szkołach akademickich, o ile pobierają dodatek drożyźniany do płacy zasadniczej według VI stopnia służbowego,

b) bez względu na stopień służbowy — sędziowie i prokuratorowie, profesorowie zwyczajnych i nadzwyczajnych szkół akademickich, dyrektorzy szkół zawodowych i średnich, inspektorzy szkolni, komendant główny policji państwowej, starsi inspektorzy, inspektorzy, podinspektorzy i starsi komisarze policyjni.

Do przejazdu koleją w II klasie mają prawo:

a) urzędnicy państwowi zaliczeni od VII do XII stopnia włącznie,

b) bez względu na stopień służbowy aplikanci sądowi, kierownicy i nauczyciele szkół powszechnych, nauczyciele szkół zawodowych i średnich, pomocnicy naukowi w szkołach akademickich, oprócz wymienionych w ustępie poprzednim, oraz komisarze, podkomisarze i aspiranci policyjni.

Jeśli na statku są dwie klasy, zwraca się urzędnikom od I do VII stopnia włącznie ceny biletu I klasy.

O ile urzędnik korzystał ze zniżek przewidzianych w przepisach o przejazdach ulgowych pracowników państwowych kolejami żelaznemi („Monitor Polski" z dn. 13 lipca 1920 r. Nr. 147), należy mu się zwrot opłat zniżkowych.

Słudze urzędnika zwraca się zawsze cenę biletu III klasy.

Wydatki na dorożki z dworca i na dworzec, z przystani i na przystań zwraca się wedle obowiązującej taryfy, wydanej przez właściwą władzę.

Przez czas trwania wyjątkowych, wojną wywołanych stosunków może odnośna władza centralna za zgodą Ministra Skarbu przyznać funkcjonarjuszom faktycznie poniesione i udowodnione koszta dorożek.

B. Koszta przewozu bagażu.

Zwrot kosztów przewozu 80 kg. bagażu podróżnego należy się urzędnikowi, o ile czynność komisyjna łącznie z podróżą trwa dłużej, niż 6 dni.

Wyjątkowo można przyznać zwrot kosztów przewozu o wyższej niż 80 kg. wadze, jeżeli do wykonania czynności komisyjnych potrzebnem było zabranie większej ilości akt lub innych przedmiotów, koniecznych do przeprowadzenia czynności komisyjnych i o ile okoliczność tę stwierdzi władza zarządzająca komisją.

C. Wydatki na tragarzy.

Wydatki na tragarzy zwraca się w kwocie faktycznie wydanej, ale tylko wówczas, gdy funkcjonarjuszowi przysługuje prawo przewozu bagażu i nie wyżej, jak 10 mk. za usługę tragarza przy przejeździe i wyjeździe w jednej miejscowości.

D. Postanowienia ogólne.

Urzędnik może zasadniczo używać tylko pociągów osobowych. Użycie pociągów pośpiesznych jest dozwolone, o ile przez to zaoszczędza się djety, lub jeśli komisja jest nagla. Potrzebę użycia pociągu pośpiesznego ma potwierdzić na rachunku władza zarządzająca komisją lub przełożona władza służbowa.

Przy podróży kołowej przyznaje się urzędnikowi koszta wedle taryfy obowiązującej w każdym powiecie dla podwód, dostarczonych w razie podróży służbowych funkcjonarjuszom państwowym.

W razie stwierdzonej niemożliwości dostarczenia podwód zwraca się koszta podróży w faktycznie wydanej kwocie, o ile ona odpowiada praktykowanym w danem miejscu cenom najmu i wysokość jej została należycie stwierdzona.

Na czynności komisyjne w miejscowościach, położonych w odległości bliżej, niż 2 kilometry od siedziby urzędowej, nie należą się żadne koszta podróży.

Przy komisjach miejscowych w miastach, mających ponad 50.000 mieszkańców, można użyć dorożki, o ile odległość punktu komisyjnego od urzędu, względnie mieszkania, wynosi więcej, jak 2 kilometry.

Przy podróżach wspólnych zalicza należytość za dorożkę, tudzież podróż kołową zawsze urzędnik, posiadający uposażenie wyższego stopnia służbowego. Wyjątek stanowią tylko miasta, mające ponad 50.000 mieszkańców, gdzie każdy urzędnik zalicza osobno należytość za przyjazd do dworca kolejowego i z powrotem.

Przy komisjach, których czynność zasadza się na obchodzeniu parcel (np. przy szkodach elementarnych, przy szkodach z powodu ćwiczeń wojskowych, komisjach reambulacyjnych kolejowych, komisjach wywłaszczeniowych i granicznych i t. p.), zalicza się za każdą godzinę stwierdzonego chodu 4 kilometry jazdy, które opłaca się według taryfy, obowiązującej w danej miejscowości dla podwód dostarczonych w razie podróży służbowych funkcjonarjuszów państwowych.

Emerytom w razie użycia ich w jakiej czynności komisyjnej lub służbowej należą się koszta podróży analogicznie do czynnych urzędników państwowych, djety zaś przyznaje się im według wysokości uposażenia pobieranego w chwili przejścia na emeryturę.

Pracownicy kontraktowi pobierają należytości za podróże służbowe według umowy, z nimi zawartej, stosownie do przyznanego im wynagrodzenia; należytości te jednak nie mogą przewyższać należytości, przyznanych funkcjonarjuszom państwowym.

Art. 6. Do miejsca czynności komisyjnych należy zdążać bez żadnej przerwy i to bez względu na odległość.

Rozpoczętej komisji nie wolno przerywać tylko z ważnych przyczyn, które muszą być szczegółowo umotywowane.

Wyjazdy z miejsca komisyjnego na noclegi dopuszczalne są tylko wówczas, jeżeli w danej miejscowości nie może funkcjonarjusz znaleźć noclegu, a okoliczność tę stwierdzi przełożona władza lub władza administracyjna I instancji, właściwa dla danej miejscowości.

Przy podróżach kołowych, odbywanych jednym ciągiem bez przerwy, powinien urzędnik odbyć conajmniej 40 kilometrów drogi w jednym dniu. Zresztą urzędnicy państwowi, odbywający podróże służbowe, mają używać takich środków przewozu, które, nie powodując niepotrzebnej zwłoki w osiągnięciu celu podróży, połączone są z najmniejszemi kosztami dla skarbu Państwa.

Art. 7. Wysokość ryczałtu przy przesiedleniu wynosi dla funkcjonarjuszów samotnych kwotę równą jednomiesięcznemu uposażeniu, dla utrzymujących do 4 członków rodziny dwumiesięcznemu uposażeniu, a dla utrzymujących więcej, niż 4 członków rodziny, trzymiesięcznemu uposażeniu (płacy zasadniczej, łącznie ze wszystkiemi dodatkami).

Które osoby mają być zaliczone w poczet członków rodziny urzędnika państwowego, określają postanowienia o dodatku drożyźnianym, zawarte w odnośnych ustawach o uposażeniu.

Przy przeniesieniu połączonem z awansem miarodajne jest uposażenie, osiągnięte w drodze awansu.

Prócz należytości za bilety jazdy, przysługuje funkcjonarjuszowi przesiedlonemu prawo zarachowania należytości za bagaż, a to dla samotnego 50 kg., dla żonatego 80 kg., a dla każdego z członków rodziny i sługi po 30 kg.

O ile funkcjonarjusz otrzymał ulgi z przewozu urządzenia domowego, należy mu wypłacać odpowiednio zmniejszony ryczałt.

O ile przy przesiedleniu musiano użyć drogi kołowej, urzędnik może zaliczyć dla każdych trzech osób jedną podwodę.

Urzędnikowi żonatemu można dopiero przyznać wówczas pełne koszta przesiedlenia, jeśli dostarczy dowodu zameldowania rodziny w nowem miejscu służbowem. Jeśli urzędnik przesiedla się sam, przyznaje mu się koszta przesiedlenia, ustalone dla samotnego.

Dla urzędników, niezaliczonych do żadnego stopnia służbowego, określa się ryczałt w wysokości uposażenia tego stopnia, który decyduje o wysokości djet (art. 2).

Jeżeli wskutek nadzwyczajnych wypadków cały urząd zostanie przeniesiony czasowo do innej miejscowości, należą się urzędnikom koszta podróży tam i z powrotem, a nadto i djety za cały czas pobytu tamże, przyczem nie ma miejsca ograniczenie, zawarte w art. 2 rozporządzenia niniejszego.

Jeśli urzędnik, będący na substytucji lub delegacji, zostanie przeniesiony na stałe do tego miejsca, należą mu się, prócz normalnych kosztów przesiedlenia, także

i koszta jednorazowej podróży do dawnej siedziby urzędowej i napowrót celem uregulowania spraw domowych, a nadto djety w czasie tej podróży. Podróż taka musi być ukończona w ciągu dni 8-iu.

Urzędnikowi, będącemu na substytucji lub delegacji za djetami, należy się za podróże komisyjne, odbyte poza czasową siedzibą urzędową, zwrot kosztów podróży, a nadto dodatek w wysokości 50% djet, pobieranych za każdy dzień podróży komisyjnej.

Art. 8. W wyjątkowych wypadkach mogą być urzędnikom przyznane za zgodą Ministra Skarbu tytułem zwrotu kosztów przesiedlenia rzeczywiście poniesione wydatki, o ile będą one należycie udokumentowane.

Art. 9. Wszelkie rachunki kosztów podróży mają być przedkładane w terminie 14 dni po ukończeniu komisji.

Każdy rachunek kosztów podróży musi być opatrzony klauzulą władzy zarządzającej komisją lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającej konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych, tudzież wykonanie poruczonej czynności.

Urzędnikowi, wyjeżdżającemu na komisję, może być udzielona zaliczka w wysokości najwyżej ¾ części przypuszczalnych kosztów podróży.

Przeciw odmowie przyznania policzonych w rachunku należytości komisyjnych może być wniesione w ciągu 14 dni przedstawienie do władzy II instancji, względnie do władzy centralnej, która rozstrzyga ostatecznie.

Art. 10. Przepisy, zawarte w art. od 1 do 9 niniejszego rozporządzenia, stosują się analogicznie do niższych funkcjonarjuszów państwowych na obszarze całej Rzeczypospolitej i pomocników kancelaryjnych w b. zaborze austrjackim, z następującemi zmianami:

a) w razie podróży służbowych należą się funkcjonarjuszom niższym od 1 do 4 stopnia płac włącznie, tudzież posterunkowym i starszym posterunkowym policji państwowej djety dzienne w kwocie 20 mk. polskich — funkcjonarjuszom niższym od 5 do 9 stopnia płacy, oraz przodownikom i starszym przodownikom policji państwowej, tudzież pomocnikom kancelaryjnym w b. zaborze austrjackim w kwocie 24 mk. polskich,

b) zwraca się im, a w wypadkach przeniesienia także żonie, dzieciom i słudze, ceny biletów III klasy, względnie biletów II klasy, jeśli na statkach są tylko dwie klasy.

Art. 11. Urzędnicy, którzy dotychczas pobierali uposażenie według Vb kategorji płacy, otrzymywać będą w czasie przejściowym djety, należące się urzędnikom V stopnia służbowego.

Art. 12. Djety mają służyć na pokrycie wszystkich wydatków, których w myśl rozporządzenia niniejszego nie zwraca się.

Art. 13. W wypadkach, w których konieczność podróży służbowych trwa stale przez dłuższe okresy czasu, szef właściwej władzy centralnej przyznać może za zgodą Ministra Skarbu ryczałt na podróże, płatny w miesięcznych ratach zgóry wraz z uposażeniem.

Art. 14. Przepisy niniejszego rozporządzenia wchodzą w życie z dniem 1 sierpnia 1920 r. i mają zastosowanie do podróży służbowych i przesiedleń, które miały miejsce w czasie od 1 lipca 1920 r.

Art. 15. Do wyjaśnienia wątpliwości, powstałych przy stosowaniu przepisów niniejszego rozporządzenia, powołane jest Ministerstwo Skarbu.

Art. 16. Niniejsze rozporządzenie znosi wszystkie przepisy o djetach i kosztach podróży, obowiązujące na wszystkich ziemiach, wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dnia 5 sierpnia 1920 r.

Prezydent Ministrów:
(—) *Witos.*

Minister Skarbu:
(—) *Wł. Grabski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
(—) *W. Kucharski.*

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 74 z dn. 11 sierpnia 1920 r., poz. 507).

472.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu w sprawie przyznania państwowym funkcjonarjuszom niższym płac zasadniczych poszczególnych stopni płacy, przewidzianych w artykule 14 Ustawy o uposażeniu urzędników i państwowych funkcjonarjuszów niższych z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 65 poz. 429.

Art. 1. Aż do czasu zaliczenia posad urzędowych niższych funkcjonarjuszów państwowych do poszczególnych stopni płacy, przewidzianych w artykule 14 Ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 65 poz. 429 — przyznaje się w wykonaniu art. 20 pkt. 1b, pkt. 2c i pkt. 3b powyższej Ustawy funkcjonarjuszom niższym płace następujących stopni płacy z odpowiednim dodatkiem drożyźnianym.

I. W e w s z y s t k i c h w ł a d z a c h i u r z ę d a c h p a ń s t w o w y c h

1) na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego:

a) starszym gońcom, mającym ukończonych lat 18 wieku — płacę pierwszego (1) stopnia,

b) woźnym — płacę trzeciego (3) stopnia;

2) na obszarze byłego zaboru austrjackiego:

c) pomocniczym woźnym — płacę drugiego (2) stopnia.

. . . .

VII. W d y k a s t e r j i M i n i s t e r s t w a S k a r b u:

dozorcom celnym na obszarze byłego zaboru rosyjskiego — płacę czwartego (4) stopnia.

Art. 2. W wypadkach, w których przyznane artykułem 1-ym uposażenie poszczególnym niższym funkcjonarjuszom państwowym wraz z dodatkiem za wysługę lat — okazałoby się niższe od całego uposażenia pobranego w dniu 1 lipca 1920 r. przez danego funkcjonarjusza (płacy zasadniczej z wszystkiemi dodatkami) — przyznaje się takiemu funkcjonarjuszowi dodatek wyrównawczy do wysokości kwoty, pobranej w dniu 1 lipca 1920 r. tytułem zaliczki na uposażenie za miesiąc lipiec 1920 r.

Dodatek ten pobierać będzie funkcjonarjusz do chwili, w której w drodze awansu otrzyma uposażenie wyższego stopnia płacy. Jeżeli zaś wskutek zmia-

ny mnożnika kwota uposażenia wszystkich stopni zostanie podwyższona lub zniżona, odpada prawo do pobierania dodatku wyrównawczego.

Art. 3. Gońcy wogóle — a starsi gońcy w wieku poniżej lat 18 przyjmowani być mogą tylko jako pracownicy kontraktowi na podstawie umowy służbowej, zawartej w każdym poszczególnym wypadku.

Wynagrodzenie ich jednak nie może nigdy przewyższać ¾ uposażenia 1-go stopnia płacy funkcjonarjuszów niższych ze stosownym dodatkiem drożyźnianym (bez dodatku za wysługę lat).

Art. 4. Pomocnicy kancelaryjni na obszarze b. zaboru austrjackiego, spełniający tylko funkcje pomocnicze, zatrzymują nadal charakter funkcjonarjuszów kontraktowych — a pobierane przez nich uposażenie nie może przewyższać każdoczesnego uposażenia XII stopnia służbowego (płacy zasadniczej, łącznie ze stosownym dodatkiem drożyźnianym bez dodatku za wysługę lat).

Art. 5. Przyznanie odpowiednich stopni płac funkcjonarjuszom niższym na obszarze byłej dzielnicy pruskiej nastąpi osobno.

Warszawa, dnia 5 sierpnia 1920 r.

Prezydent Ministrów:

(—) *Witos.*

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Grabski.*

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 77, z dnia 14 sierpnia 1920 r., poz. 520).

OGŁOSZENIA.

BILANS

Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej

(T Y M C Z A S O W Y)

dnia 20 lipca 1920 r.

Stan czynny.	
Złoto i srebro dla Banku Polskiego:	
a) złoto	6.836.480,70
b) srebro	25.911.136,65
Pieniądze obce:	
a) korony i ruble	203.720.480,68
b) inne pieniądze obce	218.587.262,39
Banki:	
a) banki niemieckie	410.661.337,05
b) inne banki zagraniczne	1.340.885.939,38
Niemiecka Komisja Odszkodowań i inne rachunki w likwidacji	25.213.281,46
Weksle zdyskontowane	244.727.739,85
Pożyczki:	
a) Skarbowi Państwa	30.875.000.000,—
b) miastom	101.518.673,97
c) osobom i firmom prywatnym	580.068.966,01
Inne aktywa	4.732.672.557,37
	38.765.803.855,51

Stan bierny.	
Banknoty w obiegu	23.852.175.284,50
Rachunki bieżące:	
a) Skarbu Państwa	3.700.888 003,53
b) inne rach. bieżące	4.093.113 207,56
Fundusze rezerwowe	16.383.642,70
Inne pasywa	7.103.243.717,22
	38.765.803.855,51

Na poczet pożyczek, przejętych 11 d. listopada 1918 r., wpłynęło do dnia 20-go lipca 1920 r. . . . . Mk. 98.002.983.54

Ilość rachunków przekazowych . . 2947

Obroty Izb Rozrachunkowych w Warszawie i Poznaniu od 1 stycznia do 20 lipca 1920 r. włącznie . . . . Mk. 15.040.965.794,49

Za Naczelnego Dyrektora: **Bigo.**

Główny księgowy: **Michał Gawroński.**

BILANS BANKU DYSKONTOWEGO WARSZAWSKIEGO

na dniu 31 grudnia 1919 roku.

STAN CZYNNY.		Marki polskie	
Kasa		81.145.193	63
Rachunek przekazowy		129.131.674	76
Skup weksli, opatrzonych najmniej 2-ma podpisami		4.831.000	20
Skup sola weksli, zabezpieczonych na domach murowanych		1.495.952	—
Skup papierów publicznych wylosowanych i kuponów		1.729.540	53
Pożyczki na zastaw papierów publicznych		4.413.909	02
Korespondenci:			
a) Ich rachunki	Mk. 51840856.54		
b) Nasze rachunki	„ 11861002.25		
c) Weksle do zainkas. u korespondentów	„ 2715372.89	66.417.231	68
Weksle i monety zagraniczne		1.591.599	58
Papiery publiczne, własnością Banku będące		11.822.022	34
Polska Pożyczka Państwowa		3.240.000	—
Weksle i frachty do inkasa		7.221.407	51
Ruchomości		2.160	—
Nieruchomości		1.728.000	—
Rachunki Przechodnie		849.585	52
		315.619.276	77

STAN BIERNY.		Marki polskie	
Kapitał Zakładowy		21.600.000	—
„ Zapasowy		10.800.000	—
Fundusz rezerwowy specjalny		1.080.000	—
Rezerwa specjalna		432.000	—
Rachunki przekazowe:			
a) za okazaniem	Mk. 10990051.66		
b) za wypowiedzeniem	„ 5343487.68	16.333.539	34
Kapitały na lokacji		3.012.171	44
Korespondenci:			
a) Ich r-ki (Loro)	Mk. 176016557.79		
b) Nasze r-ki (Nostro)	„ 260857.09		
c) Weksle do zainkas.	„ 9936780.39	186.214.195	27
Dywid. od akcyj Banku niepodniesiona		879.908	40
Procenty pobrane na rok 1920		46.162	20
Rachunki Przechodnie		69.320.694	97
7½% podatek skarbowy		24.684	62
0,396% podatek skarbowy		8.042	29
Fundusz wieczysty im. Mieczysława Epsteina		23.760	—
Kasa Przezorności i pomocy pracowników Banku		111.495	10
Rachunek Zysków i Strat		5.732.622	84
		315.619.276	77

Rachunek Zysków i Strat.

DEBET.			
Koszty handlowe		874.629	89
Procenty		797.938	65
Odpisano na straty		6.040	87
Podatki		213.976	15
Zysk:			
za rok 1919	Mk. 5345370.87		
pozostałość z r. 1918	„ 387251.97	5.732.622	84
		7.625.208	40

CREDIT.		
Pozostałość z roku 1918	387.251	97
Dywidenda niepodniesiona za rok 1908	118	80
Procenty	2.937.413	52
Prowizja i komisowe	3.964.309	89
Papiery publiczne	336.114	22
	7.625.208	40

Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów postanowiło:

wypłacić akcjonarjuszom dywidendę w wysokości 12%, t. j. M. 64.80 od akcji	Mk. 2.592.000.—
wypłacić pracownikom stosownie do § 68 Ustawy	„ 404.937.08
przeznaczyć dla Rady, Zarządu i Dyrektora	„ 931.355.28
przelać do Rezerwy Specjalnej dla jej zaokrąglenia	„ 568.000.—
przeznaczyć na cele dobroczynne i społeczne	„ 200.000.—
przeznaczyć dla pracowników Banku do podziału według uznania Zarządu	„ 400.000.—
przenieść na 1920 rok	„ 636.330.48

Stan rachunków Rypińskiego Towarzystwa kredytowego

na dzień 31 grudnia 1919 r.

STAN BIERNY.	
Kapitał zakładowy własny	Mk. 12960.—
„ zapasowy	„ 116338.12
„ specjalny	„ 10093.55
Wkłady	„ 2815809.39
Sumy przechodnie	„ 80416.13
Procenty i zyski	„ 12171.83
	Mk. 3070512.27

STAN CZYNNY.	
Lokaty	Mk. 37862.21
Papiery procentowe własne	„ 10881.—
Pożyczki	„ 2538253.65
Majątek nieruchomy	„ 424108.17
Gotowizna w kasie	„ 59407.24
	Mk. 3070512.27

Stowarzyszenie Spożywców „Oszczędność" w Mińsku Mazowieckim.

Bilans na 1 stycznia 1920 r.

STAN CZYNNY.	
Gotowizna w kasie	Mk. 14558.49
Ruchomości	„ 828.52
Remanent towarów po cenie kosztu w sklepach i magazynach	„ 79045.60
Dłużnicy	„ 3156.03
a) udział w Związku i innych	„ 1871.31
b) inne należności	„ 4719.89
Ogółem	Mk. 104179.84

STAN BIERNY:	
Udziały	Mk. 18590.83
Fundusze:	
a) zapasowy	„ 1487.75
b) społeczny	„ 2340.87
c) pożyczki	„ 12596.42
d) kaucje	„ 1453.28
e) inne zobowiązania	„ 50410.56
Czysta nadwyżka	„ 17300.13
Ogółem	Mk. 104179.84

Bilans i Rachunek Strat i Zysków Stowarzyszenia Spożywców w Strudze

w dn. 31 grudnia 1919 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Gotowizna	Mk. 4344.15	Udziałowcy	Mk. 6375.—
Ruchomości	„ 1170.—	Kapitał rezerwowy	„ 368.—
Towary	„ 1496.30	Różni	„ 590.—
Dłużnicy	„ 410.70	Czysta nadwyżka	„ 88.15
	Mk. 7421.15		Mk. 7421.15

Rachunek Strat i Zysków.

STRATY.		ZYSKI.	
Koszty handlowe	Mk. 4236.05	Nadwyżka brutto na towarach	Mk. 4454.20
Amortyzacja ruchomości	„ 130.—		
Czysta nadwyżka	„ 88.15		
	Mk. 4454.20		Mk. 4454.20

Bilans i Rachunek Strat i Zysków Kooperatywy Robotniczej „Promień", oddział w Pustelniku

na dn. 1 stycznia 1920 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Gotowizna w kasie	Mk. 9146.20	Udziały	Mk. 9847.30
Ruchomości	„ 716.—	Kapitał zapasowy	„ 97.05
Remanent towarów	„ 5014.50	Kapitał rezerwowy	„ 322.95
Różni	„ 2151.60	Różni	„ 3360.—
		Czysta nadwyżka	„ 3401.—
	Mk. 17028.30		Mk. 17028.30

Rachunek Strat i Zysków.

Koszta handlowe	Mk. 5101.80	Nadwyżka brutto na towarach	Mk. 8582.40
Amortyzacja ruchomości	„ 79.60		
Czysta nadwyżka	„ 3401.—		
	Mk. 8582.40		Mk. 8582.40

STAN RACHUNKÓW TOW. AKC. „WARSZAWSKI LOMBARD PRYWATNY"

31 lipca 1920 r.

STAN CZYNNY.	Marki	fen.	STAN BIERNY.	Marki	fen.
Kasa i instytucje kredytowe	597222	17	Kapitał zakładowy	1080000	—
Zaliczenia	482031	50	„ zapasowy	86000	—
Papiery publiczne	66304	94	Kasa Przezorności	50454	27
Wniosek członk. W. T. Wz. Kr.	6480	—	Różni wierzyciele	98924	68
Procent od pożyczek	13049	98	Dywidenda niepodniesiona	51802	20
Koszty licytacyjne	2882	50	Dochód	107895	14
Różni dłużnicy	4047	30			
Ruchomości	6	48			
Wydatki bieżące	303051	42			
	1475076	29		1475076	29

Zarząd Tow. Akc. Fabryki Przetworów Chemicznych „RĘDZINY", w Rudnikach pod Częstochową,

zaprasza na zasadzie § 53 ustawy pp. akcjonarjuszów na zwyczajne ogólne zgromadzenie, odbyć się mające w dniu **2 września 1920 roku** w Grand-Hotelu w Łodzi o godz. 4-ej po południu.

Zapisy pp. akcjonarjuszów lub ich pełnomocników, pragnących przyjąć udział w zgromadzeniu, stosownie do § 60 ustawy, odbywać się będą codziennie w Zarządzie Towarzystwa do dnia 17 sierpnia 1920 roku.

O ileby w terminie oznaczonym nie była przedstawiona przewidziana ustawą ilość akcji, ogólne zgromadzenie odbędzie się dwa tygodnie później t. j. dnia 16 września 1920 roku w tymże lokalu i o tejże godzinie. Stosownie do § 62 ustawy, zwyczajne ogólne zgromadzenie, jakie się odbędzie w drugim terminie, będzie prawomocne, a powzięte na nim postanowienia obowiązujące bez względu na przedstawioną ilość akcji.

Porządek dzienny jest następujący:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu za okres 1919 oraz podział zysków za tenże okres;
2) wybory do Komisji Rewizyjnej i do Zarządu;
3) wnioski Zarządu.

Tłoczono w Drukarni Państwowej. Miodowa 20. № 10794 21. VIII., 3000.